

فارسی

۱-

(کافم کافمی)

معنی واژه‌هایی که نادرست آمده است:

خلنگ: نام گیاهی است، غلغ جارو/ سان: سر نیزه، تیزی هر چیز

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(مریم شمیرانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جلّه: زه، وتر

گزینه «۳»: ملول: سست و ناتوان، آزوده

گزینه «۴»: سیادت: سروری، بزرگی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

معنی درست واژه‌ها:

گزینه «۱»: کریت: غم و اندوه

گزینه «۲»: قسیم: صاحب‌جمال

گزینه «۴»: باسق: بلند، بالیده

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴-

(انعام مومری)

املائی صحیح کلمه «لحن» است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵-

(مسنن اصغری)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۲»: آری ← عاری: فاقد، بی‌په‌ره

گزینه «۳»: وذر ← وزر: بار سنگین

گزینه «۴»: محمل ← مهمل: بی‌په‌وده و بی‌کار

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶-

(امسان بررگر - رامسر)

غلط‌های املائی عبارت‌اند از: (غربت، گزارد) که صورت صحیح آن‌ها، (قربت:

نزدیکی)، (گذارد: قرار دهد، رها کند)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«تحفة الاحرار» از جامی، «بوستان» از سعدی و «ماه نو و مرغان آواره» از

رایبندرانات تاگور، «همگی» به نظم هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «روضه خلد» نثر آمیخته به نظم است.

گزینه «۲»: «روزها» به نثر نوشته شده است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸-

(مریم شمیرانی)

«لاله و گل» مراعات نظیر / «آب چشم گردیدن» کنایه از «اشک آلود شدن چشم»

و «گوهرنثار» کنایه از «بارنده» / «گوهر» استعاره از «باران» و «ابر گوهر نثار»

استعاره و تشخیص / «علت ریزش باران از ابرها آن است که پرتو روی گل‌ها باعث

اشک آلود شدن چشم ابرها می‌شود»: حسن تعلیل

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹-

(مسنن اصغری)

تشبیهات بیت گزینه «۱»: «شراب معنی، شراب معنی رخشان چو طلعت یوسف،

جام جهان‌نمای حروف» (سه مورد)

گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، هر کدام، دو تشبیه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مس وجود، کیمیای عشق

گزینه «۳»: تو نرگس هستی، باغ نظر

گزینه «۴»: آتش مهر، کانون سینه (کانون: آتشدان)

(فارسی، آرایه)

۱۰-

(کافم کافمی)

ایهام: ارزانی ← (۱) کم بها (۲) ارزنده، سزاوار، باارزش

تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت یوسف

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حسن تعلیل: دلیل خندان بودن (شکفته شدن) پسته، تشبیه آن به

دهان یار، دانسته شده است. / اسلوب معادله: ندارد.

گزینه «۳»: جناس: قیامت (رستاخیز) قیام (برخاستن تو) / حس آمیزی: ندارد.

گزینه «۴»: کنایه: «پرده دریدن» کنایه از «فاش کردن راز» / تناقض: ندارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱-

(مریم شمیرانی)

ج) حسن تعلیل: چون چرخ نه طبقه قصد بوسیدن پایت را دارد، از آن رو پشتش

خمیده است.

د) تناقض: صدای درست (سالم بودن) که از جام شکسته می‌آید.

ب) همان‌طور که شمع به دلیل زبان تیز، سرش را از دست می‌دهد، باید بدانیم که

خوبی گفتار موجب حیات جاودان است.

الف) پروانه: ایهام تناسب: (۱) مجوز (معنای مورد نظر شاعر) (۲) نام حشره‌ای زیبا

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(متناسب با شمع)

۱۲-

(مسنن اصغری)

در این بیت فعل‌های «می‌گفت»، «بینی»، «پنداشت» و «هست» به مسند نیاز ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «آمد» به معنای «شد» به کار رفته و نیاز به مسند دارد: فلک بلند

(مسند) شد- گهر عزیز (مسند) شد.

گزینه «۲»: فعل «داشت» به معنای «به حساب آوردن» به مفعول و مسند نیاز دارد:

(محترم: مسند)

گزینه «۴»: فعل «نامیدند» به معنای «خواندند و صدا کردند» نیاز به مفعول و مسند

دارد: (عرش: مسند)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفة ۷۱)

۱۳-

(منیف افقمی‌ستوره)

صفت‌ها: ۱- «این ایام» صفت اشاره، ۲ و ۳- «شاگردان بسیار» و «پیروان بسیار»

مضاف‌الیه‌ها: ۱- «شغل تدریس»، ۲- ش (حضورش)، ۳- «مردم روزگار»، ۴ و ۵-

«تقوای او، زهد او»، ۶- «آفتاب عشق»، ۷- «شمس حقیقت»، ۸- ش «برابرش»

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفة ۱۳۸)

۱۴-

(مریم شمیرانی)

سودای رخت: سودا: هسته / رخ: مضاف‌الیه / ات: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: خار این وادی: خار: هسته / این: صفت مضاف‌الیه / وادی: مضاف‌الیه

گزینه «۲»: دل هر کس: دل: هسته / هر: صفت مضاف‌الیه / کس: مضاف‌الیه

گزینه «۴»: خون صد بهار: خون: هسته / صد: صفت مضاف‌الیه / بهار: مضاف‌الیه

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفة‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۵-

(مسنس فرایی - شیراز)

بیت (ج): «او» در مصراع اول، عطف و «عقل» معطوف است. (نقش تبعی)  
بیت (الف): «او» در مصراع اول، ربط است.  
بیت (د): فعل «است» در مصراع اول حذف شده است.  
بیت (ب): در هر دو مصراع، «متمم» بعد از فعل آمده، بیت شیوه بلاغی دارد.  
(فارسی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۶-

(مریم شمیرانی)

«ساختم» در گزینه «۱»، در معنی «سازگاری کردم» آمده است؛ اما در گزینه‌های دیگر «ساختم» در معنای «کردم، گردانیدم، نمودم» فعل اسنادی است.  
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۰۵)

۱۷-

(مسنس فرایی - شیراز)

در بیت این گزینه، شاعر باغ عذار معشوق یا چهره معشوق را توصیف می‌کند که بی‌گراف، صد فصل در چهره معشوق وجود دارد. مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: دگرگونی و تغییر روزگار است.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: سبزه و بلبل در بهار جای خود را به خشکی و زان خزان می‌دهد.  
گزینه «۲»: خزان جای خود را به بهار می‌دهد.  
گزینه «۴»: بهار و خزان جای خود را با هم عوض می‌کنند.  
(فارسی ۱، مفهوم، مشابه صفحه ۳۴)

۱۸-

(مسنس اصفری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: لزوم به‌کارگیری همت و اراده در انجام‌دادن کارها و نتیجه‌بخش بودن آن.

مفهوم بیت گزینه «۳»: لزوم پیروی از پیر و مرشد در طی طریق.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: اگرچه کار دشوار است، اما همت آن را آسان می‌کند.  
گزینه «۲»: چون در همت مردانه قصوری نیست پس از کاری که دشوار است، فرار مکن.  
گزینه «۴»: مانند شبی با همت و اراده خود به آسمان می‌رسم (بلند مرتبه می‌شوم) در فکر کمک گرفتن از خورشید (دیگران) نیستم.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۶)

۱۹-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

گزینه «۲»، بیانگر زمینه قهرمانی است.  
وجود «سیمرغ» در گزینه «۱»، و «عمر طولانی و بیش از ششصد ساله زال» در گزینه «۳»، «دیو سپید» در گزینه «۴» بیانگر زمینه خرق عادت حماسه هستند.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۰۶)

۲۰-

(افشین می‌الدرین)

در گزینه «۴» همانند بیت صورت سؤال سخن از شرمساری به دلیل بی‌ثمری است.  
معنای بیت گزینه «۴»: حاصل درخت بید، عرق شرم و خجالت از تهی‌دستی است.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: بی‌حاصلی سبب امنیت است.  
گزینه «۲»: عافیت در دنیا وجود ندارد؛ در دنیا عافیت پیدا می‌شود، اگر سرو و بید میوه دهند (کار غیرممکن، ممکن شود).

گزینه «۳»: انسان ارزشمند متواضع است. (تکبر نسبت به زیردستان، دلیل بی‌حاصلی و بی‌ارزشی انسان است).

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۸۹)

۲۱-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در هر دو بیت به این مفهوم اشاره شده است که زخم، مرهم عاشق است.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: هم زخم و هم مرهم من از معشوق است.  
گزینه «۲»: زخم سینه عاشق با مرهم درمان نمی‌شود.  
گزینه «۳»: دل به واسطه درمان شدن عاشقان دل‌سوخته، از غیرت و تعصب می‌سوخت.  
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

۲۲-

(امیر افضل)

مفهوم سه بیت دیگر «بلاکشی عاشق» و «همراهی عشق با آزار» است. مفهوم بیت گزینه «۳» تأکید بر محافظت از حسن و زیبایی است و می‌گوید حضور خار، برای به تاراج نرفتن گلزار لازم است.

۲۳-

(مسنس وسکری - ساری)

مفهوم عبارت بالا این است که در مقابل هر خوشی و ناخوشی باید تسلیم بود. این مفهوم جز گزینه «۲» در همه گزینه‌ها دیده می‌شود. گزینه «۲» می‌گوید که با دعا می‌توان از وقوع قضا جلوگیری کرد.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: اگر دوست مرا هلاک کند یا بنوازد، من تسلیم هستم و او فرمانده است.  
گزینه «۳»: به قضا و قدر الهی خرسند و راضی باش.  
گزینه «۴»: هر شرایطی که ایجاد می‌کنی، ما فقط به رضای تو می‌اندیشیم.  
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۰)

۲۴-

(مسنس فرایی - شیراز)

وجه اشتراک: در درگاه معشوق بین گدا و شاه و یا بندگان تمایزی نیست.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۹)

۲۵-

(مسنس اصفری)

در شعر صورت سؤال، «دانایی» مورد نکوهش واقع شده است؛ مفهوم مقابل آن یعنی «ستایش دانایی» در بیت گزینه «۲» مشهود است.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: نکوهش عقل و توصیه به روی آوردن به عشق  
گزینه «۳»: ترجیح عشق بر عقل (نفی عقل با تمام فضیلت‌های آن)  
گزینه «۴»: نکوهش عقل و ناگواربودن آن در زندگی  
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۷۶)

### زبان عربی

۲۶-

(نوبیر امساک)

«فَطْلًا غَلِيظَ الْقَلْبِ»: تندخوی سنگدل (رد گزینه ۱)، «لنت»: نرم شدی (رد گزینه ۲)، «لَانْفُضُوا»: قطعاً پراکنده می‌شدند (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

۲۷-

(کاظم غلامی)

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: زیرا «نادمین» حال است - بسیاری («اکثرنا» فعل ماضی است، نه صفت)  
گزینه «۳»: که داری (اضافی است) - چه (مانند گزینه ۱) - بسیار (مانند گزینه ۱)  
گزینه «۴»: زیاده‌روی می‌کنیم («اکثرنا» ماضی است، نه مضارع)

(ترجمه)

۲۸-

(الله مسیح فواه)

أَنْصَحُ: خیرخواهترین / قَصَدَ: میانروی کرد (کند) / أَثَرٌ: برگزید / زاد: زیاد کرد

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «أَنْصَحُ» اسم تفضیل ترجمه نشده و «قَصَدَ فِي التَّصِيحَةِ» نیز به درستی ترجمه نشده است.

گزینه «۳»: «صَدِيقٌ» جمع ترجمه شده است. ضمیر «ك» در «زادك» ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: «أَنْصَحُ» را فعل ترجمه کرده است.

(ترجمه)

۲۹-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«كُنْتُ أَفْكَرَ»: فکر می‌کردم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «هَلْ يُمَكِّنُ»: آیا ممکن است (رد گزینه ۳) / «أَنْ يَعْوِضَ»: جبران کند (رد گزینه ۴) / «خَسائرُ اختراعِهِ»: خسارت‌های اختراعش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قَبِلَ أَنْ يَمُوتَ خَاسِرًا»: پیش از این که زیانکار بمیرد (ترجمه)

۳۰-

(کاتظم غلامی)

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: اینان («الرجال» دارای «ال» است، پس «هؤلاء» باید به شکل مفرد ترجمه شود). - هستند («كانت ل» یعنی «داشتند») - خصلت‌های نیکشان (اولاً ضمیر «شان» اضافی است، ثانیاً «خصال حسنة» نکره است)

گزینه «۳»: واقعاً خوشم می‌آمد ... (ساختار جمله کاملاً تغییر کرده است)

گزینه «۴»: برای این مردان («كانت ل» معنای مالکیت دارد و دقیق معنا نشده است). - بسیار (ترجمه دقیقی برای «حقاً» نیست). - نخواهم دید («لم أَر» ← لم + أرى، به صورت ماضی منفی ترجمه می‌شود).

(ترجمه)

۳۱-

(الله مسیح فواه)

«مناطق الجذب السَّيَّاحِي»: مناطق جذب گردشگری، در گزینه‌های «۱» و «۲» به درستی ترجمه نشده است.

«يُشَيِّخُ»: در گزینه «۱» مجهول ترجمه نشده است و در گزینه «۴» به اشتباه به صورت ماضی استمراری ترجمه شده است.

در گزینه «۲»، «إيران بطبيعتها الخَّلابَة» دقیق ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۳۲-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: مؤمنان نباید فریب چیزی را که هیچ دوامی ندارد، بخورند!

گزینه «۲»: مهمان‌های زیادی آمدند تا این روز را جشن بگیریم!

گزینه «۴»: از میوه این درخت موادی ساخته می‌شود که در صنایع به کار برده می‌شود! (ترجمه)

۳۳-

(مرتضی کاتظم شیروزی)

کلمه «ضعیفی» اسم مثنی است و چون مضاف واقع شده، نونش حذف شده است، یعنی «ضعیفین» بوده به معنای «دو برابر».

ترجمه صحیح: برخی دانش‌آموزان، دو برابر همکلاسی‌هایشان یا بیشتر تلاش می‌کنند!

**نکات مهم در سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: لَنْ آنسی (فراموش نخواهم کرد)

گزینه «۲»: الإلتزام (پابندی)

گزینه «۳»: النَّاهِي (بازدارنده) / شاتم (دشنامگوی)

(ترجمه)

۳۴-

(کاتظم غلامی)

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «علیکم...» معنای «باید» می‌دهد که با عبارت فارسی تناسب ندارد.

گزینه «۲»: «عداوتهم» نادرست است و «در میان» ترجمه نشده است.

گزینه «۳»: «لا تَسْتَوْنُ» باید نونش حذف شود چون «دشنام ندهید» فعل نهی است. نکته: فعل مضارعی که بعد از یک فعل امر یا نهی به کار برود، نونش حذف می‌شود؛ مانند «تکتسبوا» که بعد از فعل نهی «لا تَسْتَوْا» آمده است.

(ترجمه)

۳۵-

(الله مسیح فواه)

گزینه «۳» دلالت بر دعا دارد و شامل موعظه و پند اخلاقی نیست.

گزینه «۱» نهی از خودپسندی، گزینه «۲» نهی از تکبر و گزینه «۴» تشویق به برخورد خوب با شماتت‌کننده می‌کند.

(مفهومی)

**ترجمه متن:**

کشورهای اسلامی در عصر کنونی ما بیش‌ترین نیاز را به کار و کوشش دارند، زیرا آن‌ها از اصول قرآنی که به تلاش و پایداری تشویقشان می‌کند، دور شده‌اند. این یک اندیشه قرآنی است که پیشرفت، بزرگواری و سربلندی از آسمان به صورت آماده نازل نمی‌شود و تنها با آرزو کردن و دعا تحقق نمی‌یابد.

پیشرفت نیاز به تلاش و ایثار دارد. امور بلندمرتبه شبیه به قلعه بلند است که چشم آن را نزدیک می‌بیند، اما رسیدن به آن کاری دشوار است که نیاز به حرکت کردن روی خارها و صخره‌ها دارد.

ما باید در حرکت خود به سوی پیشرفت در هلاکت‌گاهی که غرب در آن افتاده است، نیفتیم، و آن رهسپار شدن به سمت زیاده‌روی مادی و فراموش کردن معنویات توسط انسان است. ما امروزه فرهنگ غربی را مبتنی بر تولید و مصرف می‌بینیم و توجه شایانی به ارزش‌های اخلاقی و انسانی وجود ندارد!

۳۶-

(فاطمه منصورفاکی)

مطابق متن، رسیدن به پیشرفت، تنها با آرزو کردن و دعا محقق نمی‌شود!

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «مکانی که غرب بر آن ایستاده، کشنده است!»، درست است.

گزینه «۲»: «پیشرفت کشور به تلاش و فداکاری نیاز دارد!»، درست است.

گزینه «۴»: «امروزه کشورهای اسلامی از اصول قرآنی دور شده‌اند!»، درست است.

(درک مطلب و مفهومی)

۳۷-

(فاطمه منصورفاکی)

در متن در مورد این‌که «غرب می‌خواهد ملت‌های دیگر را به تبعیت بکشاند!» صحبتی نشده است!

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «ما باید برخی سختی‌ها را برای به دست آوردن پیشرفت تحمل کنیم!»، در متن آمده است.

گزینه «۲»: «عالم غرب در هلاکت‌گاه قرار دارد، چرا که آن، معنویات را فراموش کرده است!»، در متن آمده است.

گزینه «۴»: «غرب از ارزش‌های اخلاقی و انسانی دور شده است!»، در متن آمده است.

(درک مطلب و مفهومی)

۳۸-

(فاطمه منصورفاکی)

مناسب‌ترین عنوان برای متن، «کار و تلاش و نزدیک شدن به اصول قرآنی برای پیشرفت!» است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «کارهای سختی که به ما سود می‌رسانند!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۲»: «تأثیر مادیات و معنویات در عالم غرب!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۳»: «فرهنگ غربی و تأثیر آن بر کشورهای اسلامی!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

(درک مطلب و مفهومی)

۴۷- (مرتضی کاتلم شیرودی)  
در صورتی «مَنْ- ما» ادات شرط است که پس از آن فعل شرط و جواب شرط بیاید؛ گاهی جمله شرطیه با فعل ماضی می‌آید.  
در گزینه «۲» «مَنْ» ادات شرط نیست و اسم استفهام یا پرسشی است، گرچه پس از آن فعل ماضی آمده است ولی جواب شرط ندارد. ترجمه: چه کسی با تو صحبت کرد و تو را باخبر کرد که هرگز به سوی او باز نگردی. فعل‌های ماضی در گزینه‌های «۱» «تعلّمَت»، «۳» «حاوَل» و «۴» «کان» شرط می‌باشند.  
(انواع جملات)

۴۸- (کاتلم غلامی)  
در این گزینه «سَيَّارَة» مضاف‌الیه و نکره بوده و جمله «تَوَقَّفْتُ...» آن را توصیف می‌کند.  
**تشریح سایر گزینه‌ها:**  
گزینه «۱»: جمله «يساعدون...» به «أهالی» برمی‌گردد که مضاف است نه مضاف‌الیه!  
گزینه «۲»: جمله «لا ينتفع...» اسم نکره «علوم» را توصیف می‌کند که موصوف است نه مضاف‌الیه!  
گزینه «۴»: عبارت «أسرع...» جواب شرط است و نمی‌تواند جمله وصفیه باشد، ضمناً با حرف «ف» آغاز شده که به راحتی وصفیه بودن آن را رد می‌کند.  
(انواع جملات)

۴۹- (کاتلم غلامی)  
طبق صورت سؤال باید مفعولی را پیدا کنیم که دارای حال باشد. در گزینه «۲» «الأسراء» مفعول بوده و «معزّین» حالت آن را بیان می‌کند: «پیامبر اسیران را عزّت‌مند آزاد کرد».  
**تشریح سایر گزینه‌ها:**  
گزینه «۱»: «شَجَع» فعل مجهول است و «لِلسّاعیون» نائب فاعل آن است و «فائزین» حالت نائب فاعل را بیان کرده است.  
گزینه «۳»: «فقراء» و «مکرمین» هر دو نکره‌اند پس «مکرمین» صفت است، نه حال!  
گزینه «۴»: «أخت» فاعل است و «مختارَة» و «راضیة» هر دو حالت فاعل را بیان کرده‌اند.  
(هال)

۵۰- (سید مومنان مرثوی)  
در گزینه «۴»، «فَقَّرَ» مفعول (مفعول به) برای فعل «بشاهد» است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «تداء، إحسان و إجابة» مفعول مطلق هستند.  
(مفعول مطلق)

### دین و زندگی

۵۱- (فیروز نژادنیف)  
مصراع صورت سؤال و آیه گزینه «۱»، هر دو بیانگر هدف جامع‌اند و بیانگر این نکته‌اند که با انتخاب خدا به عنوان اصلی‌ترین هدف، هم به دنیا می‌رسیم هم به آخرت.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰)

۵۲- (مومنان آقاصالح)  
انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می‌کند و به جایی می‌رسد که همین ایمان ضعیف را از دست می‌دهد و همه حقایق، حتی خدا را انکار می‌کند: قرآن کریم می‌فرماید: «ثم کان غاقبة الذین أسأوا السوائی أن کذبوا بآیات اللّهِ و کانوا بها یستهزئون»  
(دین و زندگی، ۳، درس ۷، صفحه ۹۱)

۳۹- (فاطمه منصورفاکی)  
متن، امور بلندمرتبه را به «قلّهای بلند» تشبیه کرده است.  
(درک مطلب و مفعول)

۴۰- (فاطمه منصورفاکی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر**  
گزینه «۱»: «ماضیه: تَشَجَّع» نادرست است.  
گزینه «۲»: «مجهول» و «فاعله محذوف» نادرست‌اند.  
گزینه «۳»: «للعائب» نادرست است.  
(تلیل صرفی و نحوی)

۴۱- (فاطمه منصورفاکی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر**  
گزینه «۱»: «من وزن «افتعل»» نادرست است.  
گزینه «۲»: «من وزن «افتعل»» نادرست است.  
گزینه «۴»: «علی وزن «افتعل»» نادرست است.  
(تلیل صرفی و نحوی)

۴۲- (فاطمه منصورفاکی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر**  
گزینه «۱»: «فعله: رفع» نادرست است.  
گزینه «۳»: «علم، اسم مفعول» نادرست است.  
گزینه «۴»: «من الفعل المجرد الثلاثی» و «مفعول لفعل «تشبیه»» نادرست‌اند.  
(تلیل صرفی و نحوی)

۴۳- (نوبیر امساکن)  
شکل درست نوشتاری «أُمَّها» و «تَلَّعِبَ» به ترتیب «أُمَّها» و «تَلَّعِبَ» می‌باشد. دقت شود «أُم» در نقش مفعول و منصوب است.  
(ضبط حرکات)

۴۴- (نوبیر امساکن)  
معنای عبارت: «هنگامی که انسان چیزی را از دیگران پنهان می‌کند». این تعریف با کلمه «مُضمر»: پنهان‌کننده تناسب معنایی ندارد.  
(مفعول)

۴۵- (نوبیر امساکن)  
«أعمال» موصوف برای کلمه «مصنّحة» و مجرور به حرف جرّ «ب» است.  
(قواعد اسم)

۴۶- (الله مسیح فواه)  
صورت سؤال اسم فاعلی را خواسته که نقش صفت برای خبر را دارد.  
در گزینه «۴»، «تلمیذ» خبر و «ساع» صفت آن است که در اصل «ساعی» (بر وزن «فاعل») بوده و اسم فاعل است.  
**تشریح سایر گزینه‌ها:**  
گزینه «۱»: خبر ندارد.  
گزینه «۲»: «سائل» اسم فاعل است که نقش خبر را دارد.  
گزینه «۳»: «هام» اسم فاعل است که نقش صفت را برای «امر» دارد، اما «امر» مبتدای مؤخر است، نه خبر.

(قواعد اسم)

۶۱- (سیدامسان هنری)  
«تفهیم» و «خبردهی» را از دقت در کلمه «ینبثوا» و قیامت را از دقت در کلمه «یومئذ» درمی یابیم. ظرف زمان این آیه، قیامت است و بیانگر ارتباط عالم برزخ با دنیا و براساس بسته نشدن پرونده اعمال به واسطه آثار متأخر است.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه ۷۰)

۶۲- (ابوالفضل امیرزاده)  
سوره آل عمران، آیات ۱۳۲ تا ۱۳۵:  
«و شتاب کنید برای رسیدن به امرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است و برای متقیان آماده شده است؛ همانها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند و خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم می گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی می شوند، یا به خود ستم می کنند، به یاد خدا می افتند و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند.»  
سوره معارج، آیات ۳۲ تا ۳۵:  
«و آنها که امانت ها و عهد خود را رعایت می کنند و آنها که به راستی ادای شهادت کنند و آنها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ های بهشتی گرمی داشته می شوند.»  
(دین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۹۰)

۶۳- (مصوبه ایتسام)  
استمرار و پیوستگی در دعوت ← ماندگاری یک پیام  
تحریف تعلیمات پیامبران پیشین ← لزوم تکرار دعوت انبیا برای ابلاغ تعلیمات اصیل و صحیح  
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه های ۱۹ و ۲۰)

۶۴- (ممنم آقا صالح)  
مطابق با عبارت قرآنی «و این کانونا من قبل لقی ضلال مسبین» و پیش از آن ادر زمان جاهلیت ادر گمراهی آشکاری بود که در انتهای آیه «لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم ..» آمده است.  
(دین و زندگی، ۲، درس ۵، صفحه ۵۶)

۶۵- (وفیره کاغزی)  
به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین (ع)، آن چه امام پیش بینی می کرد، به وقوع پیوست و بنی امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند. با وجود این شرایط سخت و بحرانی، ائمه اطهار از پا نشستند و به شکل های گوناگونی با این حاکمان مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، آموزه های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.  
(دین و زندگی، ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۴)

۶۶- (ممنم رضایی بقا)  
طبق آیه شریفه «و ما محمد الا رسول قد خلت ...» خداوند به مردم زمان پیامبر هشدار بازگشت به جاهلیت می دهد که از عبارت شریفه «انقلبتم علی اعقابکم» مستفاد می گردد و شاگردان ثابت قدمان در برابر سختی های راه هستند که به راه گذشته و جاهلیت بازمی گردند.  
(دین و زندگی، ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۳- (ممنم رضایی بقا)  
زرق و برق و زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دل انسان های امروزی فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند، بت و معبودشان شده و آنها را می پرستند.  
(دین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه ۳۷)

۵۴- (مصوبه ایتسام)  
چون خدا خالق جهان است (از او بودن مخلوقات) در نتیجه مالک نیز هست. شفای بیماران توسط پیامبر (ص) به اذن خدا، مؤید توحید در ربوبیت است.  
(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۱۹ و ۲۳)

۵۵- (ممنم آقا صالح)  
شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص (مخلص) را ندارد. شیطان سوگند یاد کرده است که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه ۳۳، دین و زندگی، ۳، درس ۴، صفحه ۴۸)

۵۶- (سیدامسان هنری)  
در تعلیم دینی آمده است که صلوة رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می دهد و در قرآن در آیه ۹۶ سوره اعراف، بیان شده است که تقوا و ایمان واقعی به خداوند عامل نزول برکات الهی می گردد.  
(دین و زندگی، ۳، درس ۶، صفحه ۷۲ و ۸۰)

۵۷- (ممنم بیاتی)  
برخی چنین پنداشته اند (پندار نادرست) که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم آن و ورای آن هاست.  
(دین و زندگی، ۳، درس ۵، صفحه ۶۰)

۵۸- (ممنم آقا صالح)  
امام علی (ع) در مورد متولکان می فرماید: «اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام می سازد و اگر مصیبت ها بر آنان فرو بارد به تو پناه آورند و روی به درگاه دارند، چون می دانند سرشته کارها به دست توست.» این مفهوم که سرشته کارها به دست خداست از عبارت قرآنی «ان الله بالغ امره» دریافت می گردد.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۰، صفحه ۱۱۵)

۵۹- (ممنم رضایی بقا)  
به این سبب بهشت را دارالسلام (سرای سلامتی) می نامند که در آنجا هیچ غصه ای، ترسی، عجزی، جهلی، هلاکتی و رنجی نیست؛ جایی که غصه ای نیست، معادل «لا هم یحزنون» است و جایی که ترسی نیست: «فلا خوف علیهم» است که این ویژگی بهشت در آیه «من امن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحا فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون» ترسیم شده است.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۸)

۶۰- (فیروز نزاری نیف)  
آیه شریفه «أفحسبکم انما خلقناکم عبثا و انکم الینا لا ترجعون» بیانگر ضرورت معاد براساس حکمت الهی و هدفمند و حکیمانه بودن وجود استعدادها در انسان است.  
(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۶۰)

۶۷-

(امین اسیران پور)

وعدۀ قطعی و تخلف‌ناپذیر الهی در آیۀ شریفه «لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی» برای مؤمنان صالح: «الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات» ذکر گردیده است. (اشاره به وعدۀ الهی برای آیندۀ زندگی انسان)

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۵۷)

۶۸-

(امین اسیران پور)

در نظام اسلامی، مشارکت و همراهی مردم، پایه و اساس پیشرفت است و بدون حضور و مشارکت آنان حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت؛ همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کس، وظیفۀ امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم، این مشارکت سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بیابد و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان‌تر شود.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۵، صفحه ۱۸۶)

۶۹-

(فیروز نژادنیف)

این سخن امام باقر (ع) که می‌فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش آورده است» مربوط به ویژگی جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن بوده و منظور آن حضرت پاسخ به نیازهای بنیادین انسان‌هاست.

(دین و زندگی ۲، درس‌های ۱ و ۳، صفحه‌های ۷ و ۳۶)

۷۰-

(فیروز نژادنیف)

در برنامه وحدت مسلمانان باید اعتقادات خود را با دانش و استدلال ارتقا بخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان بر اساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون نزاع و ناسزاگویی بیان کنیم.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه ۷۷)

۷۱-

(مرتضی مستنیر کبیر)

انسان ذلیل کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد، همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند و آیۀ شریفه: «وَ الَّذِینَ کَسَبُوا السَّیِّئَاتِ جَزَاءَ سِیِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ: آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.» به این موضوع اشاره دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه ۱۹۷)

۷۲-

(مهمد رضایی بقا)

ادعای خانه‌نشین کردن زنان و سلب آزادی آنان با نگاه قرآن کریم و سیره پیشوایان دین ناسازگار است. قرآن کریم عفت حضرت مریم (س) را در معبدی که همگان، چه زن و چه مرد، به پرستش می‌آیند، می‌ستاید.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۶۱)

۷۳-

(مهمد آقاصالح)

از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید که بر اساس آن ایشان آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است و آیۀ شریفه «محمّد رسول الله و الَّذِینَ مَعَهُ اَشْدَاءُ عَلَی الْکُفَّارِ رُحَمَاءُ بَیْنَهُمْ» مؤید آن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۷۴-

(مهمد رضایی بقا)

اگر نماز را کوچک (سخیف) بشماریم و نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم، درک صحیحی داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد.

مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد (اعم از حلال یا حرام گوشت) نجس است.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۷۵-

(مهمد آقاصالح)

ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعۀ فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی، مستحب است و در مواردی واجب.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۹)

### زبان انگلیسی

۷۶-

(مهمد مهربان‌راد)

ترجمۀ جمله: «از وقتی که پدرم آن لامپ‌های کم‌مصرف و کولر جدید را برای دفتر کارش خریداری کرد، برق بسیار کم‌تری مصرف شده است.»

#### نکته مهم درسی

از آن‌جا که نقش "electricity" برای فعل "consume" تنها می‌تواند مفعولی باشد، از فعل مجهول استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). هم‌چنین، در جملات پیچیده، استفاده از کلمه ربط "since" در بند وابسته به معنای «از وقتی که» نشان دهنده لزوم استفاده از زمان حال کامل در بند مستقل می‌باشد (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۷۷-

(ناصر ابوالسنی)

ترجمۀ جمله: «هنگامی که برادر کوچکش ناگهان شروع به گریه کرد، او در خانه درحال تماشای مسابقۀ فوتبال از تلویزیون بود.»

#### نکته مهم درسی

برای بیان عمل یا رویدادی که در گذشته در حال انجام بوده است و کار دیگری با آن تلاقی پیدا کرده است، از زمان گذشته استمراری به اضافه حرف ربط "when" استفاده می‌شود.

گذشته ساده + when + گذشته استمراری

(گرامر)

۷۸-

(میرضی زاهدی)

ترجمۀ جمله: «آقای جیمز فکر می‌کند که مردم در مراسم‌های خیریه شرکت می‌کردند اگر به اندازه کافی پول داشتند تا نیازهای اساسی خود را تأمین کنند، این‌طور نیست؟»

#### نکته مهم درسی

برای ساختن سؤال کوتاه از فاعل و فعل جمله پایه استفاده می‌کنند. در این سؤال فاعل جمله پایه "Mr James" است. در سؤال کوتاه از ضمیر متناسب با فاعل استفاده می‌کنیم. از طرفی زمان فعل جمله پایه یعنی "thinks" حال ساده است، در نتیجه از فعل کمکی "does" که با توجه به مثبت بودن مفهوم جمله به شکل منفی باید بیاید، استفاده می‌کنیم.

(گرامر)



۸۶- (میرسین زاهری)  
ترجمه جمله: «رئیس شرکت تأکید کرد که بازارهای داخلی با محصولات شرکت ما کاملاً پر شده است.»

(۱) سالم (۲) داخلی، خانگی  
(۳) متعادل (۴) بی نظیر (واژگان)

۸۷- (عمیر موریان راد)  
ترجمه جمله: «به توصیه پزشک خود، جورج عاقلانه تصمیم گرفت که از غذاهای ناسالم پرهیز کند و برای تنوع بخشیدن به رژیم غذایی خود، میوه‌ها و سبزیجات بیشتری مصرف نماید.»

(۱) نسبت (۲) احترام  
(۳) پرس، واحد (۴) تنوع (واژگان)

**ترجمه متن کلوز تست:**

باکتری‌ها از ویروس‌ها بزرگ‌تر هستند. بر خلاف ویروس‌ها، باکتری‌ها برای تولیدمثل نیازی به چسبیدن به سلول‌ها ندارند. آن‌ها می‌توانند به تنهایی تکثیر شوند. باکتری‌ها از اولین اشکال حیات بودند که میلیاردها سال پیش روی زمین پدیدار شدند. آن‌ها میکروب‌های بسیار سختی هستند. برخی از آن‌ها می‌توانند در دماهای داغ در حال جوشیدن یا دماهای سرد در حال انجماد زندگی کنند. با این حال، بیشتر آن‌ها جایی که به‌طور مطبوعی گرم و مرطوب باشد را دوست دارند. به همین دلیل است که آن‌ها دوست دارند روی بدن و در بدن شما زندگی کنند. در واقع، هر سطحی از بدن شما دارای باکتری‌هایی است که در آن‌جا زندگی می‌کنند. این باکتری‌های بی‌ضرر، نرمال فلورا نامیده می‌شوند. باکتری‌های زیاد دیگری نیز وجود دارند که باعث بیماری می‌شوند. گلودرد به وسیله باکتری ایجاد می‌شود. خوردن غذایی که باکتری‌های مضر در آن رشد می‌کند ممکن است باعث مسمومیت غذایی شود.

۸۸- (امیرسین مراد)  
(۱) جایگزین کردن (۲) تشخیص دادن  
(۳) تولیدمثل کردن (۴) ترکیب کردن (کلوز تست)

۸۹- (امیرسین مراد)  
(۱) یادآوری کردن (۲) پدیدار شدن  
(۳) تولید کردن (۴) تنظیم کردن (کلوز تست)

۹۰- (امیرسین مراد)  
(۱) زیرا (۲) اما  
(۳) در حالی که (۴) با این حال

**نکته مهم درسی**

بعد از "however" از ویرگول استفاده می‌کنیم. (کلوز تست)

۹۱- (امیرسین مراد)  
**نکته مهم درسی**  
جمله به بیان واقعیت می‌پردازد، پس از زمان حال ساده استفاده می‌کنیم. در ضمن، "bacteria" اسم جمع است پس "which live" صحیح است.

(کلوز تست)

۷۹- (عمیر موریان راد)  
ترجمه جمله: «خاله شارلوت که قبلاً از ایران دیدن کرده است، اعتقاد دارد که تعداد بسیار کمی از شهرها در سراسر آسیا می‌توانند با غنای فرهنگی شیراز برابری کنند.»

**نکته مهم درسی**

صفات شمارشی "much" و "little" پیش از اسامی قابل شمارش به کار نمی‌روند (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). همچنین، قید "very" پیش از صفت شمارشی "many" نمی‌آید (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۸۰- (ناصر ابوالمنین)  
ترجمه جمله: «وقتی به یک کشور خارجی سفر می‌کنیم، باید به فرهنگ مردم احترام بگذاریم و مراقب رفتار خود باشیم.»

(۱) فرهنگ (۲) بازه، محدوده  
(۳) تعطیلات (۴) زائر (واژگان)

۸۱- (علی عاشوری)  
ترجمه جمله: «اربرت فراست، رمان‌های بسیاری نوشت و مجموعه داستان‌هایش در بین نوجوانان در دهه اول قرن بیستم بسیار محبوب بود.»

(۱) مجموعه (۲) تعریف  
(۳) توضیح (۴) مکالمه (واژگان)

۸۲- (علی عاشوری)  
ترجمه جمله: «گازهای گلخانه‌ای در طی بیش از یک‌صد سال به تدریج تشکیل شده‌اند که عمدتاً در نتیجه استفاده بشر از سوخت‌های فسیلی مثل ذغال‌سنگ و نفت برای تأمین انرژی است.»

(۱) به تدریج (۲) اصالتاً  
(۳) قدرتمندانه (۴) از نظر اقتصادی (واژگان)

۸۳- (علی عاشوری)  
ترجمه جمله: «بسیاری از افرادی که می‌خواهند به خارج بروند هیچ اطلاعاتی درباره مشکلاتی که وقتی به مقصدشان برسند با آن مواجه خواهند شد، ندارند.»

(۱) شریک شدن (۲) روبرو شدن  
(۳) ارزش نهادن (۴) اعتقاد داشتن (واژگان)

۸۴- (عمیر موریان راد)  
ترجمه جمله: «اگرچه شما هنوز به زبان مادری ما مسلط نیستید، اما من برای تلاش جدی شما در جهت یادگیری دستور زبان پایه آن در طول اقامت‌تان ارزش قائلم.»

(۱) ارتباط برقرار کردن (۲) نشان دادن  
(۳) قدردانی کردن، ارزش قائل شدن (۴) انتظار داشتن (واژگان)

۸۵- (عمیر موریان راد)  
ترجمه جمله: «ما خوش‌شانسیم که چنین معلمان بسیار ماهر و فداکاری داریم که ساعت‌ها وقت خود را صرف آماده‌سازی آزمون‌های استاندارد و پیشبرد تدوین فنون خلاقانه می‌کنند.»

(۱) در دسترس (۲) فداکار، متعهد  
(۳) باستانی (۴) پیچیده (واژگان)

۹۲-

نکته مهم درسی

"by" نشانه مجهول بودن جمله است. جمله به بیان واقعیت می‌پردازد پس از زمان حال ساده استفاده می‌کنیم.  
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

دو دوندۀ در خط آغاز مسابقه کنار هم می‌ایستند. هر دو خیلی قوی و سریع به‌نظر می‌رسند. اما یک دوندۀ سرعت می‌گیرد و برنده مسابقه می‌شود. دیگری عقب می‌ماند. بعضی از ورزشکاران می‌توانند به اهداف بزرگی از قبیل گرفتن مدال طلای المپیک دست یابند. سایرین هرگز برای رسیدن به موفقیت آن‌طور که انتظار می‌رود تلاش نمی‌کنند. چه نوع آمادگی قبل از مسابقه یا رویدادهای دیگر این تفاوت را ایجاد می‌کند؟

هر کسی می‌داند که ورزشکاران برای قوی کردن بدنشان فعالیت ورزشی می‌کنند. اما یک تحقیق جدید نشان می‌دهد که قوی کردن ذهن ممکن است دقیقاً به همان اندازه مهم باشد. این مطالعه نشان می‌دهد که بعضی از ورزشکاران برنده می‌شوند عمدتاً به این دلیل که فکر می‌کنند می‌توانند برنده شوند. مثبت اندیشیدن به‌نظر می‌رسد در ورزش امتیازی برای موفقیت ارائه می‌دهد. افرادی که مرتب به خودشان می‌گویند: «می‌دانم من می‌توانم این کار انجام دهم»، غالباً متوجه می‌شوند که مزیتی برای برنده شدن را دارند.

فرآیندی که به بسیاری از ورزشکاران کمک می‌کند خلق کردن تصاویر در ذهن است. به آن‌ها گفته می‌شود که به حرکتی که لزوماً به پیروزی آن‌ها منجر می‌شوند فکر کنند. بعضی‌ها از تصاویری خیالی‌تر استفاده می‌کنند. یک اسکیت‌باز دوست داشت تصور کند که در درونش ستاره‌های منفجر می‌شود و او را پر از انرژی می‌کند. ورزشکار دیگری که می‌خواست احساس آرامش کند خودش را به‌عنوان پرنده‌ای تصور می‌کرد که در هوا شناور است.

دفعه بعد که می‌خواهید کاری را خوب انجام دهید، سعی کنید ذهنتان را پرورش دهید تا به شما کمک کند. شاید معلم یا یک مربی بتواند به شما کمک کند تا تمرین کردن‌تان را برنامه‌ریزی کنید. اگر تصور کنید دارید کاری را بهتر انجام می‌دهید، شما به‌زودی ممکن است در آن‌چه که واقعاً می‌توانید انجام دهید پیشرفت ببینید.

۹۳-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای متن باشد؟»

(درک مطلب)

«ذهن و جسم»

۹۴-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «ایده اصلی پاراگراف دوم این است که دریافت مدال المپیک می‌تواند نتیجه هم تمرین ورزشی و هم مثبت اندیشیدن باشد.»

۹۵-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «خلق کردن تصاویر در ذهن فرآیندی است که به بسیاری از ورزشکاران کمک می‌کند تا پیروز شوند.»

۹۶-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «بر اساس [نظر] نویسنده، یک جنبه مهم پیروزی به‌نظر می‌رسد مثبت فکر کردن باشد.»

ترجمه درک مطلب ۲:

آیا تاکنون شنیده‌اید کسی از عبارت «مگر دری به تخته بخورد (یک بار در ماه آبی)» استفاده کند؟ مردم از این عبارت برای توصیف کاری استفاده می‌کنند که اغلب انجام نمی‌دهند. به عنوان مثال، ممکن است کسی بگوید که سعی می‌کند از خوردن شیرینی‌ها پرهیز کند زیرا آن‌ها ناسالم هستند، اما شکلات را «مگر دری به تخته بخورد» می‌خورد. یا کسی که معمولاً دوست ندارد به ساحل برود ممکن است بگوید «مگر دری به تخته بخورد که ساحل بروم». درحالی‌که بسیاری از افراد از این عبارت استفاده می‌کنند، همه افراد معنای آن را نمی‌دانند.

اولین چیزی که باید بدانید این است که در واقع ماه خودش هرگز آبی نیست. این فقط یک اصطلاح است. عبارت «ماه آبی» (در اصطلاح انگلیسی) در حقیقت با شکل ماه ارتباط دارد نه رنگ.

وقتی که ماه به دور زمین سفر می‌کند، به نظر می‌رسد شکلش تغییر می‌کند. ما نام‌های خاصی را برای اشکال معین ماه قرار می‌دهیم. به عنوان مثال، وقتی می‌توانیم بخش کوچکی از ماه را ببینیم، به آن قمر گفته می‌شود. هلال شکلی شبیه نوک ناخن به‌نظر می‌رسد. وقتی اصلاً ماه را نمی‌توانیم ببینیم، به آن ماه جدید گفته می‌شود. وقتی می‌توانیم کل ماه را ببینیم، به آن یک ماه کامل گفته می‌شود. معمولاً در یک ماه فقط یک ماه کامل وجود دارد. با این وجود، بعضی اوقات در یک ماه دو قمر کامل وجود دارد. وقتی این اتفاق بیفتد، به ماه دوم کامل «ماه آبی» گفته می‌شود.

طی ۲۰ سال آینده، فقط ۱۵ ماه آبی وجود خواهد داشت. همان‌طور که متوجه شدید، ماه آبی یک اتفاق بسیار نادر است. این واقعیت باعث شده است تا مردم برای بیان وقایع بسیار نادر در زندگی خود از عبارت «مگر دری به تخته بخورد (یک بار در ماه آبی)» استفاده کنند.

۹۷-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «چه زمانی یک ماه آبی در طبیعت رخ می‌دهد؟»

«هنگامی که دو ماه کامل در یک ماه وجود دارد.»

(درک مطلب)

۹۸-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «همان‌طور که در پاراگراف ۳ توضیح داده شد، نمونه دیگری از چیزی که شکل هلال دارد چیست؟»

(درک مطلب)

«حرف "C"»

۹۹-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «در پاراگراف آخر، نویسنده می‌گوید: «طی ۲۰ سال آینده، فقط ۱۵ قمر آبی وجود خواهد داشت.» این بدان معناست که طی ۲۰ سال آینده [پدیده] یک ماه آبی کمتر از یک بار در سال اتفاق خواهد افتاد.»

(درک مطلب)

(درک مطلب)

۱۰۰-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «در پاراگراف آخر نویسنده می‌نویسد: «همان‌طور که متوجه شدید، ماه آبی یک اتفاق بسیار نادر است.» هدف از این جمله این است که از نتیجه‌گیری در ادامه جمله حمایت کند.»

(درک مطلب)



ریاضی

(معمد بگیری)

۱۰۵-

با بررسی متغیرهای هر گزینه داریم:

گزینه «۱»: کمی فاصله‌ای

گزینه «۲»: کمی نسبتی

گزینه «۳»: کمی نسبتی

گزینه «۴»: کیفی اسمی

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(علی هاشمی)

۱۰۶-

واریانس داده‌ها برابر صفر است، پس تمام داده‌ها با هم برابر هستند، یعنی

$a = b = c = 4$  در نتیجه داده‌های جدید برابر است با: ۵, ۶, ۷, ۸, ۹

$$\bar{x} = \frac{9+8+7+6+5}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{(9-7)^2 + (8-7)^2 + (7-7)^2 + (6-7)^2 + (5-7)^2}{5}} = \sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۷)

(مسین اسفینی)

۱۰۷-

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360^\circ}{n} = 60^\circ \Rightarrow n = \frac{360^\circ}{60^\circ} = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

(مسین اسفینی)

۱۰۸-

از  $A$  به  $B$  وصل می‌کنیم. دو رأس دیگر چهار ضلعی باید در یک طرف

$AB$  قرار داشته باشند. بنابراین:

$$\binom{3}{2} + \binom{6}{2} = \frac{3!}{1! \times 2!} + \frac{6!}{4! \times 2!} = 3 + 15 = 18$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(امیر زراتدوز)

۱۰۹-

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

مضرب‌های ۳ عبارت‌اند از ۳ و ۶، لذا داریم:

$$A = \{(3, 6), (6, 3)\} \Rightarrow n(A) = 2$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2}{36} = \frac{1}{18}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

(نسترن صمدی)

۱۰۱-

$$(x^2 - 1)(x^4 + x^2 + 1) = x^6 - 1$$

اتحاد تفاضل مکعبات دوجمله‌ای

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(رفیع مشتاق‌نظم)

۱۰۲-

در این شرکت تابع درآمد برابر است با:  $R(x) = 80x$  و سود برابر است با:

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = 80x - (6000 + 40x) = 40x - 6000 > 0 \Rightarrow 40x > 6000$$

$$\Rightarrow x > \frac{6000}{40} = 150$$

بنابراین حداقل ۱۵۱ کالا باید بفروشد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰ و ۳۵ تا ۳۷)

(علی شعرابی)

۱۰۳-

از دو تساوی  $f(2) = 5$  و  $f(-4) = 14$  نتیجه می‌گیریم، تابع از نقاط

$(2, 5)$  و  $(-4, 14)$  می‌گذرد.

$$a = \frac{14 - 5}{-4 - 2} = \frac{9}{-6} = \frac{-3}{2}$$

شیب خط را حساب می‌کنیم:

معادله خط را می‌نویسیم:

$$f(x) = \frac{-3}{2}x + b \xrightarrow{(2, 5)} 5 = -3 + b \Rightarrow b = 8$$

پس ضابطه تابع  $f$  به صورت  $f(x) = \frac{-3}{2}x + 8$  است و داریم:

$$f(k) = -22 \Rightarrow \frac{-3}{2}k + 8 = -22 \Rightarrow \frac{3}{2}k = 30 \Rightarrow k = 30 \times \frac{2}{3} = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(امیر زراتدوز)

۱۰۴-

رأس سهمی روی محور  $x$  ها قرار دارد، پس در معادله

$$0 = (m-1)x^2 - 2x + 3 = \Delta$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4(m-1)(3) = 0$$

$$\Rightarrow 4 - 12m + 12 = 0 \Rightarrow 12m = 16 \Rightarrow m = \frac{16}{12} = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، تابع، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ و ۷۹ تا ۸۶)

(فسین اسفینی)

-۱۱۳

$$a_f - a_p = -48 \xrightarrow{a_n = a_1 r^{n-1}} a_1 r^3 - a_1 r^5 = -48$$

$$\Rightarrow a_1 r^3 (1 - r^2) = -48$$

$$a_f - a_n = -240 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r^5 = -240$$

$$\Rightarrow a_1 r^3 (1 - r^2) = -240$$

تساوی‌های فوق را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r^3 (1 - r^2)}{a_1 r^3 (1 - r^2)} = \frac{-240}{-48} = 5 \Rightarrow \frac{1 - r^4}{1 - r^2} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{(1 - r^2)(1 + r^2)}{(1 - r^2)} = 5 \Rightarrow 1 + r^2 = 5 \Rightarrow r^2 = 4$$

بنابراین:

$$\frac{a_{n+4}}{a_n} = \frac{a_1 r^{n+3}}{a_1 r^{n-1}} = r^{(n+3)-(n-1)} = r^4 = (r^2)^2 = 4^2 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(علی هاشمی)

-۱۱۴

$$\begin{cases} a_f = 3 \\ a_p = 9 \end{cases} \Rightarrow d = \frac{9-3}{6-4} = 3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 9 = a_1 + 3 \times 5 \Rightarrow a_1 = -6$$

$$a_n = 0 \Rightarrow 0 = -6 + (n-1) \times 3$$

$$\Rightarrow 6 = 3n - 3 \Rightarrow 3n = 9 \Rightarrow n = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

(امیر زرانروز)

-۱۱۵

عدد  $\sqrt{3}$  گنگ است، پس ارزش گزاره  $p$  نادرست است. معادله

$$x^2 + 25 = 0 \text{ ریشه حقیقی ندارد، چون در } x^2 = -25 \text{ نمی‌توان از}$$

$-25$  جذر گرفت، لذا ارزش گزاره  $q$  درست است، در نتیجه:

$$(\sim p \Rightarrow q) : T \Rightarrow T \equiv T$$

$$p \Leftrightarrow q : F \Leftrightarrow T \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(مهمرب بگیری)

-۱۱۰

$$\text{تعداد کل مهره‌ها} = 5 + 7 = 12$$

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9! \times 3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{3 \times 2 \times 1} = 220$$

ابتدا احتمال متمم پیشامد آن که حداقل یک مهره سیاه باشد را حساب می‌کنیم:

$$n(A') = \binom{5}{3} = \frac{5!}{2! \times 3!} = 10$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{10}{220} = \frac{1}{22}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{22} = \frac{21}{22}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(علی هاشمی)

-۱۱۱

$$\frac{1}{2}, -\frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \dots, -\frac{10}{11}$$

جملات دنباله عبارتند از:

جملات فرد مثبت و جملات زوج منفی هستند. بنابراین ۵ جمله منفی

وجود دارد و حاصل ضرب آن‌ها عددی منفی است. از طرفی مخرج کسر اول برابر صورت کسر دوم است و به همین ترتیب تا جمله دهم ادامه دارد.

بنابراین حاصل ضرب ۱۰ جمله اول دنباله برابر است با:

$$\frac{1}{2} \times \left(-\frac{2}{3}\right) \times \left(\frac{3}{4}\right) \times \dots \times \left(-\frac{10}{11}\right) = -\frac{1}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(فسین اسفینی)

-۱۱۲

$$\begin{matrix} +d & +d \\ \underbrace{\phantom{a_1}} & \underbrace{\phantom{a_2}} \end{matrix}$$

$$24, a_1, \dots, a_n, 124$$

$$\text{مسئله فرض } a_n - a_1 = 80 \xrightarrow{a_n = 124 - d} (124 - d) - (24 + d) = 80$$

$$\Rightarrow 100 - 2d = 80 \Rightarrow 2d = 20 \Rightarrow d = 10$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_1 = 24 + d = 24 + 10 = 34 \\ a_n = 124 - d = 124 - 10 = 114 \end{cases}$$

برای محاسبه  $n$  از فرمول  $a_n = a_1 + (n-1)d$  استفاده می‌کنیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 114 = 34 + (n-1)(10)$$

$$\Rightarrow 80 = 10(n-1) \Rightarrow n-1 = 8$$

$$\Rightarrow n = 9 \Rightarrow \frac{n}{d} = \frac{9}{10} = 0.9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(نسترن صمدی)

-۱۲۰

شیب خط معادله درونیابی در ساعت ۵ به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{10 - (6 + k)}{6 - 4} = \frac{4 - k}{2}$$

با توجه به معادله  $y = t + 2k$  شیب خط باید برابر ۱ باشد:

$$\frac{4 - k}{2} = 1 \Rightarrow 4 - k = 2 \Rightarrow k = 2$$

تعداد مراجعه‌کنندگان در ساعت ۴ برابر است با:  $6 + k = 6 + 2 = 8$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

اقتصاد

(سارا شریفی)

-۱۲۱

الف) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود.

ب) در سطح جهان نهادهایی نیاز است که با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق بگیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ شود.

ج) پرورش و تکثیر ماهی: احیا

بهره‌برداری از زمین‌های بایر: حیات

نساجی: صنعت

فعالیت‌های مشاوره‌ای: خدمات (محصولات نرم)

د) بررسی قسمت «د» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است. گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه‌انسانی یاد می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است. سرمایه‌های اجتماعی (شامل اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و ...) و سرمایه معنوی (مثل دین و اعتقادات) از دیگر انواع سرمایه به‌شمار می‌رود.

گزینه «۴»: درست است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹، ۲۱، ۲۳، ۲۶ و ۲۷)

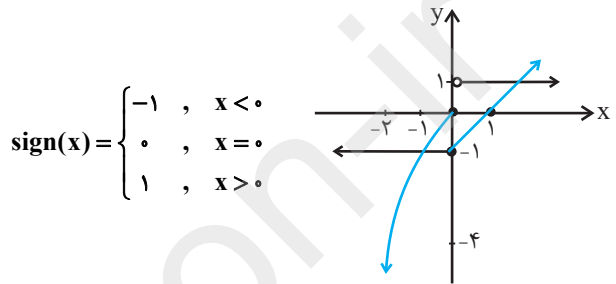
(امیر زائرودز)

-۱۱۶

با رسم هر دو تابع داریم:

$$f(x) = \begin{cases} x-1, & x \geq 0 \\ -x^2, & x < 0 \end{cases} \quad \begin{array}{l} x \mid \begin{array}{l} 0 \\ -1 \end{array} \\ y \mid \begin{array}{l} 0 \\ -1 \end{array} \end{array}$$

تذکر: نقطه  $(0,0)$  در  $f$  تو خالی است.



$$\text{sign}(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 1, & x > 0 \end{cases}$$

تابع‌های  $f$  و علامت در دو نقطه برخورد دارند.

تذکر: نقطه  $(0,-1)$  در تابع علامت قرار ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۵)

(مهمر بفرایی)

-۱۱۷

$$-2 < -\sqrt{2} < -1 \Rightarrow f(-\sqrt{2}) = [-\sqrt{2}] = -2$$

$$g(-2) = |-2| + 1 = 3 \Rightarrow A = \frac{-2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(مهمر بفرایی)

-۱۱۸

$$f_3(x) = (x-2)(x+2) = x^2 - 4$$

$$f_4(x) = x - 2 + x + 2 = 2x$$

$$f_5(x) = x^2 - 4 - 2x = x^2 - 2x - 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

(نسترن صمدی)

-۱۱۹

خط فقر برحسب میانگین ۱/۵ است، پس میانگین درآمدها ۳ است.

$$3 = \frac{x + 2 + 2/5 + 5 + 2 + 4/5 + 3}{7} \Rightarrow 21 = x + 19 \Rightarrow x = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۲۲-

(سارا شریفی)

دلار  $6 \times 2,000,000 = 12,000,000$  = ارزش مواد غذایی

میلیون دلار ۱۲ =

دلار  $205 \times 4,000,000 = 820,000,000$  = ارزش ماشین‌آلات

میلیون دلار ۸۲۰ =

میلیون دلار  $\frac{1}{3} \times 12 = 4$  = ارزش خدمات ارائه شده

میلیون دلار  $12 + 820 + 4 = 836$  = تولید ناخالص داخلی

میلیون دلار  $\frac{40}{100} \times 820 = 328$  = هزینه استهلاک

میلیون دلار  $836 - 328 = 508$  = تولید خالص داخلی

دلار  $127 = \frac{508}{4} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت}}$  = تولید خالص داخلی سرانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۲۳-

(سارا شریفی)

الف) در حالت رکود اقتصادی، بانک مرکزی با سیاست پولی انبساطی (مانند خرید اوراق مشارکت) می‌تواند برای کوتاه‌مدت مشکل را حل کند. بدیهی است برای حل مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

گزینه «۲»: نادرست است. استقرار برای تأمین هزینه‌های جاری، کار معقولی نیست. بهترین راه استقرار، قرض گرفتن از مردم از طریق فروش اوراق مشارکت و بدترین آن، استقرار از بانک مرکزی است.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: درست است.

ج) پرداخت‌های انتقالی: هزینه‌هایی است که دولت بلاعوض و به صورت هدفمند به منظور تأمین اجتماعی، ایجاد توازن اجتماعی، رفع نابرابری‌ها، حمایت از تولید یا گروه‌های خاص پرداخت می‌کند؛ برای مثال دولت پرداخت‌هایی را برای حمایت از تولیدکننده (یارانه تولید) و یا برای حمایت از نخبگان یا آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث طبیعی انجام می‌دهد. پرداخت به روستاییان تحت پوشش طرح شهید رجایی و یارانه‌ای که دولت به منظور ثابت نگاه داشتن قیمت‌ها و عرضه کالاهای اساسی مثل نان، قند، شکر و روغن نباتی به قیمت ارزان می‌پردازد، هم مثال‌های دیگری برای پرداخت‌های انتقالی است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۲۴-

(فاطمه قویمیان)

ریال  $550 \times 800,000 = 440,000,000$  = درآمد سالیانه

ریال  $850,000 \times 11 \times 12 = 112,200,000$  = حقوق سالیانه تمامی کارمندان

ریال  $12,000,000 \times 12 = 144,000,000$  = اجاره‌بهای سالیانه کارگاه تولیدی

ریال  $\frac{3}{4} \times 112,200,000 = 84,150,000$  = هزینه سالیانه خرید مواد اولیه

ریال  $\frac{20}{100} \times 84,150,000$  = هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی

ریال  $16,830,000$  =

ریال  $112,200,000 + 144,000,000$  = هزینه‌های مستقیم سالیانه

ریال  $84,150,000 + 16,830,000 = 357,180,000$

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

$\Rightarrow$  سود حسابداری =  $440,000,000 - 357,180,000$

ریال  $82,820,000$  =

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۲۵-

(سارا شریفی)

الف) نقاط C و D بر روی منحنی عرضه قرار دارند (زیرا نمودار صعودی است). نقطه C در مقایسه با نقطه D قیمت و مقدار بیش‌تر دارد.

ب) در قیمت ۱۰۰ ریال، تولیدکنندگان ۳۰ واحد از کالا را تولید می‌کنند، اما به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن ۸۰ واحد است. بنابراین حداکثر درآمد تولیدکنندگان برابر خواهد بود با: ریال  $30 \times 100 = 3000$

ج) مقدار تعادلی ۶۰ واحد است. در قیمت ۵۰ ریال، میزان عرضه ۸۰ واحد است، در نتیجه خواهیم داشت: واحد  $80 - 60 = 20$

د) در قیمت ۵۰ ریال به دلیل پایین بودن قیمت، هیچ تولیدکننده‌ای حاضر به تولید کالا نخواهد بود، اما مصرف‌کنندگان به میزان ۱۰۰ واحد از کالا تقاضا خواهند داشت. در نتیجه در قیمت ۵۰ ریال بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل ۱۰۰ واحد مواجه است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۲۶-

(موسا عفتی)

میلیارد ریال  $86 = \frac{1032}{12}$  = هزینه استهلاک سالیانه (الف)

میلیارد ریال  $82/56 = 1032 \times \frac{8}{100}$  = میزان کاهش بها (ج)

میلیارد ریال  $949/44 = 1032 - 82/56$  = قیمت جدید

میلیارد ریال  $79/12 = \frac{949/44}{12}$  = هزینه استهلاک جدید (ب)

میلیارد ریال  $2 \times 79/12 = 158/24$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(موسا عفتی)

۱۳۰-

$$\text{ریال } 13,750,000 = \frac{25}{100} \times 55,000,000 = \text{مالیات ماهیانه (الف)}$$

مالیات ماهیانه - درآمد ماهیانه = مانده خالص ماهیانه (ب)

$$\text{ریال } 41,250,000 = 55,000,000 - 13,750,000 = \text{مانده خالص ماهیانه}$$

$$\text{ریال } 495,000,000 = 41,250,000 \times 12 = \text{مانده خالص سالیانه}$$

(اقتصاد، پروریه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

(نسرین یعفری)

۱۳۱-

الف) لیره‌های قدیمی ترکیه: وظیفه «وسیله پرداخت در مبادلات» بودن خود را از دست داده است.

ب) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده نیز باشد، در نتیجه به هنگام تورم پول نمی‌تواند وسیله پرداخت‌های آینده باشد.

پ) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(فاطمه فهیمیان)

۱۳۲-

$$\text{الف) سهم دهک ششم} = \frac{1}{5} \times \text{سهم دهک اول}$$

$$\text{درصد } 10 = 2 \times 5 = \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow \text{سهم دهک ششم} = \frac{1}{5} \times 2 \Rightarrow 2$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 10 = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 13 = \text{سهم دهک هفتم} \Rightarrow 26 = \text{سهم دهک هفتم} \times 2 \Rightarrow$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + 13 \Rightarrow$$

$$\text{درصد } 3 = 16 - 13 = \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow$$

ب) (مجموع سهم دهک‌های اول تا نهم) - ۱۰۰ = سهم دهک دهم

$$\text{درصد } 23 = 100 - 77 = 100 - (2+3+5+8+10+13+15+18) =$$

$$\frac{23}{2} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

ج) ۲۰ درصد کم‌درآمد جامعه یعنی دهک‌های اول و دوم که مجموع سهم آن‌ها از درآمد ملی برابر ۵ درصد (۲ + ۳ = ۵) است. بنابراین:

$$\text{دلار } 3250 = 65,000 \times \frac{5}{100}$$

د) هرچه عدد شاخص توزیع درآمد بیشتر باشد توزیع درآمد نامناسب‌تر است. پس توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر از توزیع درآمد در کشور B است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(فاطمه فهیمیان)

۱۲۷-

الف) درآمد سرانه سالیانه و متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف به ترتیب کم‌تر از ۱۶۰۰ دلار و ۸۹/۴ نوزاد است و درآمد سرانه سالیانه و متوسط امید به زندگی در آغاز تولد در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد به ترتیب از ۴۰,۰۰۰ دلار بالاتر و ۸۰/۵ سال است.

ب) در سال ۲۰۱۵ میلادی تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۸۰,۶۷۵ دلار و در سودان حدود ۲۲۱ دلار بوده است.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

(موسا عفتی)

۱۲۸-

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

$$\text{میلیارد ریال } 4643 = \frac{1}{4}(9987 + 8585) = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال } 6658 = \frac{2}{3} \times (9987) = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها}$$

$$\text{میلیارد ریال } 1717 = \frac{1}{5} \times (8585) = \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

$$\text{درآمد ملی} = 9987 + 4643 + 6658 + 2224 + 1717 + 8585 = \text{میلیارد ریال } 37,814$$

ب) درآمد سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه

$$\text{ریال } 756,280 = \frac{37,814,000}{50} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \text{درآمد سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(نسرین یعفری)

۱۲۹-

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در سال دوم

میزان تولید در سال پایه - میزان تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم

$$\text{میلیارد ریال } 300 = 1000 - 700 = \text{افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان قیمت‌ها در سال سوم

میزان تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - میزان تولید کل به قیمت جاری در سال سوم

$$\text{میلیارد ریال } 70 = 1210 - 1140 = \text{افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان قیمت‌ها در سال سوم}$$

(ب)

میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت جاری = میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت ثابت

میزان افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت‌ها (تورم) -

$$\text{میلیارد ریال } 1800 = 2000 - 200 = \text{میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت ثابت}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

**زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)**

(اعظم نوری نیا)

۱۳۶-

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱» صبا کاشانی «گلشن صبا» را به تقلید از بوستان سعدی سرود.  
گزینه «۲»: عبارت این گزینه در مورد ایرج میرزا صادق است.  
گزینه «۳» ایده آل نمایشنامه‌ای منظوم است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۷ و ۱۸)

(اعظم نوری نیا)

۱۳۷-

عین‌الحیات: علی‌بن‌حسین واعظ کاشفی / لمعات: فخرالدین عراقی /  
احسن‌التواریخ: حسن بیگ روملو / جامع‌التواریخ: رشیدالدین فضل‌الله  
همدانی

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۸۴)

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۳۸-

جمال‌زاده را با مجموعه داستان «یکی بود یکی نبود»، آغازگر داستان‌نویسی  
نوین فارسی می‌دانند.

«بی‌بال پریدن» و «دل‌ویزتر از سبز» به ترتیب، آثار منشور قیصر امین‌پور و  
علی مؤذنی هستند. «صدای سبز» و «از آسمان سبز» نیز هر دو منظوم و  
به ترتیب اثر موسوی گرمارودی و سلمان هراتی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۷، ۷۸ و ۸۰)

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۳۹-

عبید زاکانی در منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز  
و تمثیل بیان کرده است. آثار سایر گزینه‌ها همگی از آثار منشور عبید است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)

۱۴۰-

در بیت گزینه «۴»، توصیف معشوق زمینی، از ویژگی‌های سبک خراسانی  
است.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: کاربرد ردیف فعلی دشوار

گزینه «۲»: گسترش عرفان و تصوف

گزینه «۳»: انتقاد اجتماعی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۰)

(موسا عفتی)

۱۳۳-

سطح قیمت‌های قبلی - سطح قیمت‌های جدید = نرخ تورم  
سطح قیمت‌های قبلی

$$B \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{468,000 - 390,000}{390,000} = \frac{20}{100} = 20\% \text{ درصد}$$

A = 17% درصد تورم کالای C و = 19% درصد تورم کالای A

$$A \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{19}{100} = \frac{32,130 - x}{x}$$

$$= 19x = 3,213,000 - 100x$$

$$\Rightarrow 119x = 3,213,000 \Rightarrow x = 27,000$$

$$C \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{17}{100} = \frac{y - 30,500}{30,500} \Rightarrow 518,500 = 100y - 3,050,000$$

$$3,568,500 = 100y \Rightarrow y = 35,685$$

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

(تسرین بیغری)

۱۳۴-

الف) استفاده ترکیه از موقعیت جغرافیایی خود «خلق مزیت اقتصادی  
جدید» است که با ایجاد خط لوله‌های انتقال گاز و نفت از همسایگان خود  
به اروپا سود می‌برد.

ب) کشور A در تولید گندم و برنج مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در  
تولید برنج مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید برنج متمرکز شود و  
گندم مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند.

پ) بازسازی خرابی‌های جنگ: دهه دوم (دوران سازندگی)

افزایش تولید و درآمد سرانه: پس از پایان جنگ

واگذاری کارخانه‌ها به بخش خصوصی: دهه سوم

ت) تأمین اجتماعی: اصل ۲۹

حقوق اقتصادی شهروندان: اصل‌های ۴۶، ۴۷ و ۴۹

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۶ و ۱۳۷)

(تسرین بیغری)

۱۳۵-

الف) زمانی که پول فلزی رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در  
خود پول بود و صاحب سکه برای خریدهای کوچک، مقداری از سکه را  
بریده و خرج می‌کرد و بقیه را پس‌انداز می‌کرد. چون ارزش سکه به طلای  
موجود در خود سکه بستگی داشت. (پشتوانه)

ب) با افزایش کالاها در جامعه، میزان مبادلات نیز افزایش یافت و نیاز به  
پول (طلا و نقره) بیشتر بود ولی معادن طلا و نقره در کشورها محدود بود.

پ) بانک‌ها با ایجاد چک توانستند از میزان پول نقد در گردش بکاهند.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۴، ۵۶ و ۵۷)



۱۴۱-

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

**بررسی مفاهیم ابیات:**

الف: معشوق زمینی

ب: غم‌گرایی

ج: توجه به دنیای بیرون

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۴۲-

(فرهاد علی نژاد)

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه ۱: ویژگی زبانی سبک خراسانی

گزینه ۲: ویژگی فکری سبک خراسانی

گزینه ۴: «کاهش سادگی و روانی کلام» ویژگی زبانی سبک عراقی و «قافیه و ردیف ساده» از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹، ۵۹ و ۶۰)

۱۴۳-

(مسن فردایی - شیراز)

**وجه شبه تشبیه‌های سایر ابیات:**

گزینه ۱: خون‌ریز

گزینه ۲: «عظیم افتاده است (سنگین شده است)

گزینه ۳: آغوش گشودن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۱۴۴-

(مسن فردایی - شیراز)

گزینه ۱: «آتش» استعاره از عشق / «سینه» مجاز از دل / «جانسوز» کنایه از دردناک و کشنده (گزینه ۲ فاقد کنایه است)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۵-

(ممد مهرثی)

بیت «ب»: مجاز: «قافیه» مجاز از شعر است.

بیت «ج»: جناس: «وفا» و «جفا»

بیت «الف»: تشبیه: شب اندیشه

بیت «د»: تضاد: «بگشود» و «بست»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۶-

(سید علیرضا امیری)

لف و نشر: بیت «ب»: «دشت» لفظ اول، «گردون پر ستاره» نشر اول، «باغ» لفظ دوم و «دریای پر شرار» نشر دوم / موازنه: بیت «الف»: تقابل سجع‌های متوازن در دو مصراع سبب ایجاد موازنه شده است. / استعاره: بیت «د»: شمع نهادن عقل در شبستان ضلال استعاره و تشخیص است. / ایهام تناسب: بیت «ج»: «صورت» به معنی «ظاهر، شکل و صفت» بوده اما در معنای «چهره و سیما» با کلمات «زبان» و «دیده» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۷-

(ممد مهرثی)

استعاره: به «سرو» حالات انسانی همچون «سخن گفتن» و «ناراحتی و غم» نسبت داده شده است، بنابراین استعاره و تشخیص دارد. / ایهام تناسب: دوش: ۱- دیشب ۲- کتف، که در این معنا با «دل» و «پا» تناسب دارد.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه ۲: «اغراق: بزرگ‌نمایی در زیبایی و تأثیرگذاری چشمان معشوق / فاقد جناس

گزینه ۳: «لف و نشر: رفته: لفظ ۱، آینده: لفظ ۲، ماضی: نشر ۱، مستقبل: نشر ۲ / فاقد تشبیه

گزینه ۴: «فاقد حسن تعلیل / تناقض: شادکامی کسی که در غم معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۸-

(ممد مهرثی)

مراعات نظیر: ماه و پروین / فاقد لفظ و نشر

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه ۲: «مجاز: «فردا» مجاز از روز قیامت / تشبیه: شاعر معشوق خود را در زیبایی به حورالعین بهشتی تشبیه و از آن هم برتر می‌داند.

گزینه ۳: «تلمیح: اشاره به داستان حضرت نوح (ع) / اسلوب معادله: دو مصراع مصداقی برای یکدیگر بوده و بین آن‌ها تساوی برقرار است.

گزینه ۴: «ایهام: چشم بدوزی: ۱- نگاه خیره ۲- مورد اصابت قرار دادن چشم با تیر / کنایه: چشم دوختن

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۹-

(سید علیرضا امیری)

جناس همسان: «برآمد» اول: بالا آمد و طلوع کرد، «برآمد» دوم: ظاهر شد تشخیص: سیمای شب

جناس ناهمسان: «سیما» و «سیماب»

بیت فاقد «تشبیه» و «اغراق» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۵۰-

(ممد مهرثی)

«دست می‌کشد» ایهام دارد: ۱- دست از کار می‌کشد و توقف می‌کند ۲- دست خود را بر تصویر کشیده و آن را لمس می‌کند. هم‌چنین در این بیت «می‌کشد» در مصراع اول در معنای «باده پیمودن» با واژه «مست» ایهام تناسب می‌سازد. در بیت دوم، «شاید» ایهام دارد: ۱- احتمال دارد ۲- شایسته است. (واژه‌های «شمه» و «بو» هم ایهام دارند)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۵-

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: تغییر کمیت مصوت کوتاه در هجای هشتم هر دو مصراع

گزینه «۲»: حذف همزه در «نگشته است»

گزینه «۴»: تغییر مصوت بلند به کوتاه در هجای چهارم مصراع دوم / تغییر

مصوت کوتاه به بلند در هجای پنجم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

۱۵۶-

وزن این بیت «مفاعِلن فَعَلاتن مفاعِلن فعِلن» است.

نَ	بُو	دِی	یَا	مَ	دِ	ای
U	-	U	-	U	U	-
نِی	س	تِی	یُ	مِی	آ	یِی
-	U	-	U	-	UU	-
نَ	مَا	ضِی	ای	یُ	نَ	مُس
U	-	U	-	U	U	-
تَق	بَ	لِیَس	ت	حَا	ل	ت
-	U	-	U	-	U	چِیَس

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۷-

وزن بیت صورت سؤال و سایر ابیات، «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل»

(مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن) است. وزن بیت این گزینه «مفتعلن فاعلات

مفتعلن فع» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۸-

وزن بیت یک بار به صورت نظم همسان (مستفعلن مستفعلن مستفعلن

مستف) و یک بار به صورت نظم ناهمسان (مفعول مفاعیل مفاعیل

فعولن) قابل برش هجایی است.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل» (مفعول فاعلات مفاعیل

فاعلن) = نظم ناهمسان

گزینه «۲»: «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» (مفعول فاعلاتن مفعول

فاعلاتن) = نظم همسان

گزینه «۴»: «مفاعِلن فَعَلاتن مفاعِلن فعِلن» = نظم ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۱-

«جان» و «میهمان» کلمات قافیه و «ان» حروف اصلی قافیه و مطابق قاعده

(۲) هستند. قافیه در سایر گزینه‌ها مطابق قاعده (۱) است.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۲»: «عصاش» و «شمشیرهاش»: حرف الحاقی: ش، حرف اصلی: ا

گزینه «۳»: «بگویی» و «اوی»: حرف الحاقی: ی، حرف اصلی: و

گزینه «۴»: «ناوستا» و «روستا»: حرف اصلی: ا

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۱)

(سعید معفری)

۱۵۲-

ردیف: است / قافیه: «سَخا» و «اُدها»

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: ماست و کیست ردیف نمی‌شوند. (ما است، کیست)

گزینه «۲»: ردیف: ندارد / قافیه: ۱: دم (نفس)؛ دم (بدم) / قافیه: ۲: منصور؛

صور

گزینه «۳»: ردیف: ندارد / قافیه: توست؛ رست

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۰)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۳-

در بیت این گزینه قافیه خطی (هَ هر / اَ حر) وجود دارد.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: روان و روان چون از لحاظ معنایی متفاوت هستند، می‌توانند

قافیه بسازند.

گزینه «۳»: حروف قافیه (رَ دَ) و (رَ دَ) به دلیل وجود حرف الحاقی

صحيح هستند.

گزینه «۴»: حرف مشترک: آ

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۴-

تقطیع مصراع نخست بدین صورت است: - UU - - U - - - -

بنابراین در رکن نخست «آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن» وجود دارد، رکن

پایانی دارای ابدال است و حذف همزه در «شد آلوده» (ش/ دا/ لو/ د) دیده

می‌شود.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال ندارد. «خنک آن» حذف

همزه دارد.

گزینه «۳»: ابدال ندارد. «شکر از» حذف همزه است: - UU - - UU - -

گزینه «۴»: حذف همزه و ابدال ندارد: - UU - - UU - -

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۵- (کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: افراد بی بهره از عشق احوال عاشق دلسوخته را درک نمی کنند.

مفهوم بیت گزینه «۳»: نکوهش بی بهره بودن از عشق و تأکید بر ضرورت عشق ورزی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

**زبان عربی (اختصاصی)**

۱۶۶- (مرتضی کاظم شیروزی)

«لا تتوکلوا إلا علی الله»: (اسلوب حصر) جز بر خدا توکل نکنید، تنها (فقط) بر خدا توکل کنید / «لاتقنطوا من رحمته»: از رحمت او ناامید نشوید (رد گزینه «۴»: کلمه «تنها» اضافی است) / «اعلموا أن الله وحده قادر»: بدانید که خدا به تنهایی قادر است (رد گزینه «۳»: کلمه «فقط» اضافی است) / «حل العقدة من أمورکم»: گشودن گره از کارهایتان (رد سایر گزینه‌ها)

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۷- (حسین رضایی)

«قد تمر»: گاهی گذر می کند (رد گزینه ۲) / «أمام الإنسان»: از مقابل انسان (رد گزینه ۱) / «ذکریات الشَّباب»: خاطرات جوانی / «یشعر بالتقدم من أخطائه»: از خطاهایش احساس پشیمانی می کند (رد سایر گزینه‌ها) / «لأنه»: زیرا / «ما كان له عقل»: عقلی نداشته است (رد سایر گزینه‌ها) / «كعقل هذا اليوم»: مانند عقل امروز (رد گزینه ۴)

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۸- (ولی بربری - ابهر)

«هل كنت تعلم»: آیا می دانستی (رد گزینه ۴) / «أنهم كانوا يصيدون الحوت»: که آن‌ها نهنگ را شکار می کردند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لیستخرجوا زیوتاً»: تا روغن‌هایی استخراج کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «من كبده»: از کبدش / «لصناعة مواد التَّجمیل»: برای ساختن مواد آرایشی

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۹- (مهوری نیک‌زاد)

«بِعینی»: از ... خوشم می آید، مرا به شگفت می آورد (رد گزینه ۳) / «یفرح»: خوشحال شوند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «جميع الفقراء»: همه فقیران (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «وقتی» و «واقعاً» در ترجمه گزینه «۱» اضافی است.

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۶۹)

۱۵۹- (عمیر مهرئی)

وزن ابیات «ب» و «د»: فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن (وزن از اوزان همسان دولختی است) / وزن بیت «الف»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن (دوری نیست)، وزن بیت «ج»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (دوری است) (علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۶۰- (عمیر مهرئی)

وزن صحیح سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن فعولن

گزینه «۲»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن

گزینه «۳»: مستفعل فاعلات فعلن (مفعول مفاعلن فعولن)

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۱- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)

ملک: سرزمین و حکومت

عقده: گره

صنم: بت

(علوم و فنون ادبی (۲)، واژگان، ترکیبی)

۱۶۲- (مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: شکایت شاعر از روزهای جدایی و این که پس از تحمل رنج‌های فراوان به وصال معشوق نرسیده است.

مفهوم بیت گزینه «۱»: شاعر دل خود را به پرنده‌ای تشبیه کرده که گرفتار عشق معشوق شده است و ادعا می کند هیچ کس این گونه گرفتار عشق او نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۱)

۱۶۳- (مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: شکایت شاعر از سپید شدن موی سر در دوران پیری و غم و اندوه حاصل از آن

مفهوم بیت گزینه «۲»: در زمان پیری به این دلیل هدف سرزنش مردم قرار گرفت که عقل و خردم از من دور شده است. (زایل شدن عقل در زمان پیری)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۳)

۱۶۴- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت سؤال این است که با وجود شنیده نشدن نصیحت، پند بده. بیت گزینه «۳» بر این مفهوم تأکید دارد که اگر کسی پندت را گوش نمی کند او را پند نده.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: انسان آرام پند می پذیرد.

گزینه «۲»: نصیحت در من اثر نمی کند.

گزینه «۴»: نصیحت بی غرض اثرگذار و تلخ است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۷۵- (مهوری نیک‌زاد)  
«مُعَلَّمُونَ» جمع مذکر سالم است و در آخر آن همیشه علامت فتحه می‌آید.  
فعل «تُدْرَسُ» مضارع معلوم از باب «تفعیل» است و باید به صورت «تُدْرَسُ»  
بیاید.

(عربی (۱)، ضبط حرکات ترکیبی)

۱۷۶- (نویر امسالی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «اسم الحروف المُشَبَّهة بالفعل» نادرست است. «عَلِمَ» اسم لا  
نفی جنس است.

گزینه «۲»: «معرب، مضاف‌الیه» نادرست است. ضمیر «نا» از اسم‌های مبنی  
است و نقش مجرور به حرف جر را دارد.

گزینه «۳»: «جمع تکسیر (مفرد: عالم)» نادرست است. «عَلَامَ» بر وزن  
«فَعَال»، اسم مبالغه و مذکر است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۷۷- (سیر ممدعلی مرتضوی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۲»: «مَفْعَل، مبنی» نادرست است. «منازل» جمع مکسر «مَنْزِل» بر  
وزن «مَفْعِل» است، هم‌چنین جزء هیچ‌کدام از دسته‌های اسم مبنی نیست.

گزینه «۳»: «جمع سالم للمؤنث» نادرست است. «الأموات» جمع مکسر  
«مَیِّت» است.

گزینه «۴»: «نَقَلَ» فعل ماضی مجهول از صیغه مفرد مذکر غایب است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، صفحه ۳۵)

۱۷۸- (نویر امسالی)  
**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «من باب إفعال، متعد» نادرست است. این فعل از باب انفعال و  
لازم است.

گزینه «۲»: «اسم فاعل، فعله المضارع ... و نائب فاعل» نادرست است.  
«المختبر» اسم فاعل نیست، هم‌چنین از فعل مضارع «يُخْتَبَرُ» گرفته شده  
است. «المختبر» از نظر اعراب، فاعل و مرفوع است.

گزینه «۳»: «مجهول، نائب فاعله ...» نادرست است. فعل داده شده معلوم  
است و فاعل دارد، نه نائب فاعل.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، صفحه ۲۰)

۱۷۰- (سیر ممدعلی مرتضوی)  
«لا شيء أنفع من الكتب»: (لا نفی جنس) هیچ چیزی سودمندتر از کتاب‌ها  
نیست (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَتَنقُذَنَا مِنَ الْجَهْلِ»: برای اینکه ما را از جهل  
نجات دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تزيد معرفتنا»: شناختمان را افزایش  
دهد (رد گزینه ۱) / «طوبى لمن يختار»: خوشا به حال کسی که انتخاب  
می‌کند (رد گزینه ۴) / «أفضلها»: بهترینش را (رد گزینه ۳) / «للقراءة»: برای  
خواندن

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۱- (سیر ممدعلی مرتضوی)  
فعل امر «تَذَكَّرْ» باید به صورت «به یاد داشته باش» ترجمه شود، هم‌چنین  
«بسیار» معادلی در عبارت عربی ندارد.

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۲- (ولی برهوی - ابهر)  
**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «کان أشار» به صورت ماضی بعید، یعنی «اشاره کرده بود»،  
ترجمه می‌شود.

گزینه «۲»: «أحد» مستثنی‌منه است که در جمله ذکر شده است، پس  
جمله نباید به صورت اسلوب حصر ترجمه شود. هم‌چنین «المباريات» جمع  
است. ترجمه صحیح عبارت: «کسی جز فاطمه پرچم کشورمان را در این  
مسابقات بالا نبرده است!»

گزینه «۳»: افعال بعد از «لو»، از نظر زمان نادرست ترجمه شده‌اند. ترجمه  
صحیح عبارت: «اگر این پلیس‌ها نبودند، قطعاً ازدحام در خیابان‌ها شدید  
می‌شد!»

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۳- (نویر امسالی)

«آیا ندانسته‌ای»: أ لم تعلم، أ لم تعلمی / «انسان بسیار دروغگو»: الكذآب (رد  
گزینه‌های ۱ و ۴) / «نمی‌تواند»: لا یستطیع (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «دروغ  
خود»: كذبه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «پنهان کند»: أن یُخفی (رد گزینه ۱) /  
«یا»: أو (رد گزینه ۲) / «انکارش نماید»: یُنکره

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۶۳)

۱۷۴- (سیر ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۱»، عبارت (بخشنده‌ترین مردم کسی است که از قدرت ببخشد!)  
تناسب مفهومی بیشتری با عبارت داده شده در صورت سؤال دارد.

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۷۹-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

**تشریح گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: الاغ: حیوانی است که برای حمل و سواری استفاده می‌شود! (درست)

گزینه «۲»: خودخواه: کسی است که برای دیگران به جز خیر نمی‌خواهد! (نادرست)

گزینه «۳»: ترازو: وسیله‌ای است که اشیاء برای دانستن مقدار سنگینی‌شان، با آن وزن می‌شوند! (درست)

گزینه «۴»: خوارشده: کسی است که دیگران او را حقیر ساخته‌اند یا رفتار او را خوار کرده است! (درست)

(عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۱۸۰-

(رضا معصومی)

«لا تفرغ» به معنی «خالی نمی‌شود» فعلی لازم است، نه متعدی.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «حیثیت» به معنای «سرگردان کرد» فعلی متعدی است.

گزینه «۳»: «شاهدت» به معنای «مشاهده کردی» فعلی متعدی و «حدث» به معنای «اتفاق افتاد، روی داد» فعلی لازم است.

گزینه «۴»: «یُفَرِّقُ» به معنای «پراکنده می‌کند» فعلی متعدی است.

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۲۹)

۱۸۱-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«المحاکم» جمع «المحکمة» و اسم مکان است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «مصائب» جمع «مصیبة» است و اسم مکان نیست.

گزینه «۲»: «مغرب» در این جا دلالت بر زمان دارد، نه مکان.

گزینه «۴»: «موعد» در این جا دلالت بر زمان دارد، نه مکان.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۹)

۱۸۲-

(مرتضی کاظم شیروردی)

در گزینه «۴»، «لن تذهبوا» فعل آینده منفی است ولی «قبل یومین» قید زمانی گذشته است و از نظر معنی با فعل آینده منفی سازگار نیست.

ترجمه عبارت: «با وجود ویروس کرونا به مدرسه نخواهید رفت مگر دو روز قبل!»

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه ۵۱)

۱۸۳-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبری را می‌خواهد که مورد تأکید قرار گرفته باشد. در گزینه «۴»، «إهتّموا» خبر است که برای آن، مفعول مطلق تأکیدی آمده و آن را تأکید کرده است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «یرفع» خبر است که تأکیدی بر روی آن نیست.

گزینه «۲»: «دقت کنید «إنّ» کلّ جمله را تأکید می‌کند و تأکید آن روی یک جزء جمله (مثلاً خبر) نیست.

گزینه «۳»: «یحیّون» خبر است که تأکیدی بر روی آن نیست. دقت کنید «صادقاً» صفت برای «حیّاً» است، بنابراین «حیّاً» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است که کارکرد آن، بیان نوع فعل است، نه تأکید.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

۱۸۴-

(اسماعیل یونس پور)

«لا»ی نفی جنس بر سر یک اسم نکره می‌آید. در گزینه «۲»، «طاقة» اسم نکره است که قبل از آن «لا»ی نفی جنس آمده است.

در سایر گزینه‌ها «لا» بر سر «تحزن»، «تطعموا»، «تأکلون» و «تسبّوا» آمده است که همگی آن‌ها فعل هستند.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

۱۸۵-

(مهم صارق مفسنی)

صورت سؤال، جمله‌ای را می‌خواهد که در آن اسلوب حصر به کار رفته باشد، زیرا در ترجمه اسلوب حصر می‌توانیم از الفاظی مانند «فقط، تنها» استفاده کنیم. در گزینه «۱» اسلوب حصر وجود دارد و جمله قبل از «إلّا» مستثنی منه ندارد.

در سایر گزینه‌ها در جمله قبل از «إلّا» مستثنی منه دیده می‌شود و اسلوب حصر وجود ندارد.

(عربی (۳)، استثناء، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

**تاریخ**

۱۸۶-

(آزاده میرزایی)

از روزگار باستانی ایران به ویژه دوره هخامنشیان و ساسانیان سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۳)

۱۸۷-

(آزاده میرزایی)

پس از مرگ شی‌هوانگ‌تی، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد سلسله هان روی کار آمد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۸)

۱۹۵- (میلاد هوشیار)  
شاه تهماسب صفوی توانست با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، پایه‌های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم کند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۹)

۱۹۶- (علی‌محمد کریمی)  
انورسادات، رئیس‌جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عربی و مسلمان بود که با وساطت آمریکا با اسرائیل صلح کرد و پیمان صلح کم‌دیوید را امضا نمود.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون هجری و معاصر، صفحه ۱۱۱)

۱۹۷- (علی‌محمد کریمی)  
حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون هجری و معاصر، صفحه ۹۹)

۱۹۸- (علی‌محمد کریمی)  
انگلستان با تمویل قرارداد پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد و سپس با قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه ۴۴)

۱۹۹- (علی‌محمد کریمی)  
پس از سرکوبی شورش شیخ خزعل و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر و با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت؛ در همین حال در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان بدبینی مردم نسبت به احمدشاه و گرایش به رضاخان نیز بیشتر شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه ۹۲)

۲۰۰- (علی‌محمد کریمی)  
میرزا فتحعلی خان آخوندزاده، یکی از متفکران دوره قاجار با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد، وی در رساله ایراد، شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ نگاری، صفحه ۵)

۱۸۸- (آزاده میرزایی)  
در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد. با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۶۴)

۱۸۹- (آزاده میرزایی)  
در زمان قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

۱۹۰- (آزاده میرزایی)  
هنر مجسمه‌سازی در دوره اشکانیان، متأثر از هنر یونانی رونق گرفت و مجسمه‌سازان آثار متعددی پدید آوردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۹۱- (آزاده میرزایی)  
کتاب تاریخ روضةالصفاء تألیف محمدبن خاوندشاه از جمله نمونه‌های تاریخ‌نویسی به شیوه عمومی است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۹۲- (آزاده میرزایی)  
حدود دو سال پس از پیمان صلح حدیبیه، قریش این پیمان را نقض کرد. از این رو پیامبر به سرعت سپاهی را برای فتح مکه بسیج کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۹)

۱۹۳- (آزاده میرزایی)  
علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی نه فرهنگی و اقتصادی

گزینه «۳»: پیامد اقتصادی است.

گزینه «۴»: پیامد مذهبی است.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۴)

۱۹۴- (آزاده میرزایی)  
کریستف کلمب ایتالیایی پادشاه و ملکه اسپانیا را تشویق کرد که از برنامه سفر دریایی او برای رسیدن به هند با عبور از اقیانوس اطلس پشتیبانی کنند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر هجری، صفحه‌های ۱۸۲ و ۱۸۳)



جغرافیا

۲۰۱-

(فاطمه سقایی)

قلهٔ دماوند و قله‌هایی چون علم‌کوه، تخت سلیمان و توچال در رشته‌کوه البرز قرار دارند.

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی‌جنوبی، منطقهٔ آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۴)

۲۰۲-

(مهمعلی قطیعی باگی)

تودهٔ هوای مرطوب موسمی، در فصل گرم به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی می‌شود. تودهٔ هوای گرم و خشک نیز در فصل تابستان به ایران نفوذ می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.

سایر توده‌های هوا (سرد و خشک سیبری، مرطوب غربی و سودانی) در دورهٔ سرد وارد ایران می‌شوند و بارندگی به همراه دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۲۰۳-

(فاطمه سقایی)

برای اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان مرگ‌ومیر و مرگ‌ومیر را در یک سال مشخص از هم کم و بر تعداد کل جمعیت تقسیم و سپس آن را به درصد بیان می‌کنند.

$$\text{میزان مرگ‌ومیر} - \text{میزان موالید} = \text{رشد طبیعی جمعیت کل}$$

$$\text{درصد} = 1 \times 100 = \frac{1/300/000 - 490/000}{75/000/000} \times 100 = \text{رشد طبیعی کشور}$$

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۳)

۲۰۴-

(فاطمه سقایی)

شهر تهران دارای نقش سیاسی - اداری و همین‌طور نقش دانشگاهی است. شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد، نقش صنعتی دارد. شهر انزلی هم یک شهر با نقش بندری است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۴)

۲۰۵-

(آزاده میرزایی)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی را به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی را تغییر می‌دهند؛ مانند بازارهای شناور بانکوک.

(جغرافیا (۲)، نامه پیست ۵، صفحه ۱۱)

۲۰۶-

(فاطمه سقایی)

بارندگی جبهه‌ای و سیکلونی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید، جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند. در همهٔ انواع بارندگی‌ها، اگر عامل صعود هوای مرطوب شکل نگیرد، بارندگی ایجاد نمی‌شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۷)

۲۰۷-

(فاطمه سقایی)

گیاهان با عمل نورساخت (فتوسنتز) ترکیبات آلی تولید می‌کنند. زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و تودهٔ زیستی که از آن حاصل می‌شود، تفاوت دارند. انرژی روزانهٔ دریافتی از خورشید در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۲۰۸-

(آزاده میرزایی)

دام‌پروری ← فعالیت اقتصادی نوع اول (کشاورزی)

امور آموزشی ← فعالیت اقتصادی نوع سوم (خدمات)

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۸۴)

۲۰۹-

(آزاده میرزایی)

در رودهای قابل کشتی‌رانی، تالوگ بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق (امکان) کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۳۰)

۲۱۰-

(فاطمه سقایی)

موقعیت جغرافیایی (ریاضی و نسبی) عبارت است از چگونگی قرارگرفتن یک مکان در سطح کرهٔ زمین. موقعیت جغرافیایی تأثیر بسزایی در افزایش یا کاهش قدرت یک کشور دارد؛ برای مثال، قرارگرفتن یک کشور در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف، در سیاست خارجی آن کشور تأثیرگذار است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۴۹)

۲۱۱-

(فاطمه سقایی)

در این شکل که یک نمونهٔ رتبه‌بندی با سلسله‌مراتب را در سکونتگاه‌ها نشان می‌دهد، با حرکت به سوی بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر می‌شود و خدماتی هم که ارائه می‌دهند، بیشتر و متنوع‌تر می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۲۱۲-

(فاطمه سقایی)

$$\text{سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت} = \frac{\text{مساحت (مترمربع)}}{\text{جمعیت (نفر)}} = \frac{۱۷۰/۰۰۰}{۱۵/۰۰۰} = ۱۱/۳$$

سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۹)

۲۱۳-

(فاطمه سقایی)

حمل‌ونقل ریلی از نظر هزینه‌ی احداث پایانه (ترمینال) متوسط ارزیابی می‌شود. به‌طور کلی جابه‌جایی با قطار امنیت زیادی دارد. مصرف سوخت در این نوع حمل‌ونقل یک‌هفتم حمل‌ونقل جاده‌ای است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۸)

۲۱۴-

(فاطمه سقایی)

شبکه عبارت است از تعدادی مکان‌های جغرافیایی که به‌صورت یک سامانه به‌وسیله‌ی مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۶۰)

۲۱۵-

(آزاده میرزایی)

با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره‌ی زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. شهرهایی که در شرق تهران قرار دارند اذان ظهرشان زودتر و شهرهایی که در غرب تهران هستند اذان ظهرشان دیرتر از تهران است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

### علوم اجتماعی

۲۱۶-

(آزیتا بیدرقی)

عدالت و امنیت و آزادی، پیامد کنش اجتماعی هستند. خردترین پدیده‌ی اجتماعی، کنش اجتماعی است. هرگاه آگاهی و اراده‌ی آدمی ناظر به دیگران باشد، کنش اجتماعی شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۲)

۲۱۷-

(میناسارات تاپیک)

رفتار شتابزده‌ی انسان، باعث آلودگی طبیعت و محیط زیست می‌شود. پس‌انداز کردن، پدیده‌ای خرد و عینی و کنش اجتماعی است. احداث قنات، پدیده‌ای اجتماعی و از اقدامات خاص برای مقابله با خشکسالی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۴ و ۲۵)

۲۱۸-

(آزیتا بیدرقی)

علت فرو ریختن جهان اجتماعی ← حذف بخش‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند. (لایه‌های عمیق جهان اجتماعی)

علت پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف ← تنوع معرفت، اراده، اختیار و آگاهی انسان‌ها

علت شکل‌گیری تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی ← تفاوت‌هایی که به حوزه‌ی نمادها و هنجارها (لایه‌های سطحی) بازمی‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۲۷، ۳۳ و ۳۴)

۲۱۹-

(نصیبه کلانتری)

- ارزش‌ها و هنجارهایی که مردم به آن عمل می‌کنند، در قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

- هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد، باطل است.

- ترشح بیش از حد غده‌ی تیروئید، باعث عصبانیت در فرد می‌شود. این موضوع بیان‌گر تأثیر بدن و طبیعت بر ویژگی‌های نفسانی است.

- بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات روانی و اخلاقی را خودمان شکل می‌دهیم که این موضوع، مربوط به هویت اکتسابی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸، ۵۰، ۵۸ و ۶۰)

۲۲۰-

(نصیبه کلانتری)

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره‌ی این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و عقلانیت ذاتی، یاد می‌شود.

توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از عناصر محوری جهان اسلام (ارزش‌های جهان اسلام) است.

ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات، عامل تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۴ و ۴۵)

۲۲۱-

(مهمد ابراهیم مازنی)

### تشریح عبارات نادرست:

- اگر فرهنگی، فاقد سطح اول عقلانیت باشد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

- فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.

- فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه‌ی فاسقه می‌نامد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۲۲۲-

(مبیناسارات تایپک)

- آشکار نشدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن، پیامد غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، عثمانیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی قبیله‌ای رفتار می‌کردند، بود.  
- پیوند قدرت سیاسی جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران، پیامد سازش حاکمان کشورهای اسلامی با دولت‌های غربی است.  
- قرار گرفتن امت اسلامی در مرحله نوینی از گسترش فرهنگ جهانی اسلام، پیامد بازگشت به سوی هویت الهی (بیداری اسلامی) است.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ یونانی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۲۲۳-

(معمدا ابراهیم مازنی)

روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر حس‌گرایانه بود. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.  
در دورهٔ رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.  
موفقیت‌های انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی‌اش، باطل بودن نظریهٔ فوکویاما را نشان داد.

در نیمهٔ دوم قرن بیستم، با روشن شدن این که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۳، ۵۰، ۹۷ و ۱۳۱)

۲۲۴-

(مبیناسارات تایپک)

نظام اجتماعی مورد نظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یونانی، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۲۵-

(معمدا ابراهیم مازنی)

در استعمار نو، کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.  
در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، به استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده (روش)، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد. (هدف)

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط است.  
استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۵۹)

۲۲۶-

(مبیناسارات تایپک)

- منورالفکران غرب‌گرا و نخستین بیدارگران اسلامی، هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند.  
- پیامد حکومت منورالفکران غرب‌گرا استبداد استعماری بود.  
- رهبران دینی بعد از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند.

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و یونان پریر، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۰ و ۱۱۷)

۲۲۷-

(نصیبه کلانتری)

جریان‌ها	عملکرد یا پیامد
تحقق بیداری اسلامی	سازمان‌یابی جوامع اسلامی بر مدار فقاقت و عدالت
جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم	تقلیدی بدلی از انقلاب‌های مدرن
کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق	تشکیل جبههٔ پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل

الف) اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاقت و عدالت سازمان می‌یابند.

ب) انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدهای بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند.

ج) کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق، جبههٔ پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل را تشکیل دادند.

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و یونان پریر، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۵ و ۱۲۷)

۲۲۸-

(معمدا ابراهیم مازنی)

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.  
میرزای نائینی از نخستین اندیشمندانی است که دربارهٔ لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.  
از نظر علامه طباطبایی، عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند.  
نظریهٔ تجدد اسلامی، نظریهٔ کنش دینی و نظریهٔ مقاومت، از مهم‌ترین نوآوری‌های طه عبدالرحمن است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحهٔ ۹۶)

(پایامه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در یونان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱ و ۱۱۳)

۲۲۹-

(ارغوان عبدالملکی)

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. البته به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

علوم اجتماعی، زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و از این طریق، به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند. علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

**تشریح گزینه‌ها:**

گزینه ۱: نادرست - درست

گزینه ۲: درست - درست

گزینه ۳: درست - درست

گزینه ۴: نادرست - نادرست

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۳؛ پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۲۳۰-

(طاهره کریمی سلیمی)

اگر جهان اجتماعی فرهنگ خود را فراموش کند، دچار ازخودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای ازخودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

**تشریح گزینه‌های نادرست:**

گزینه ۱: ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی رخ می‌دهند و سپس چالش‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی و عاطفی ظاهر می‌شوند.

گزینه ۳: چالش‌های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و چالش‌های پیشین علی‌رغم بروز چالش‌های جدید همچنان باقی می‌مانند. برای مثال اگر چه چالش فقر و غنا در قرن هجدهم بروز کرد اما همچنان پا برجاست.

گزینه ۴: سکولاریسم به ترتیب در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید اما فرهنگ عمومی جامعه غربی، آن هم در محدوده زندگی خصوصی همچنان دینی باقی ماند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

پایه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۸)

۲۳۱-

(آزیتا بیدری)

ویر، تفهم را مقدمه روش علمی تجربی می‌دانست.

آزمایش در جامعه‌شناسی دامنه کاربرد بسیار محدودی دارد.

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور بود که برای فهم معنا باید از ظاهر پدیده‌ها عبور کرد و به معنای نهفته در آن راه یافت.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۲۳۲-

(ارغوان عبدالملکی)

سلطه هژمونیک، نمونه به‌کارگیری قدرت نرم است و از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه، برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند.

در تقسیم‌بندی ارسطو از نظام‌های سیاسی، حکومت اقلیت بر اساس خواست و میل حاکم، «لیگارش» و حکومت اکثریت بر اساس فضیلت، «جمهوری» نام دارد.

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۷۷؛ پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی،

صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)

۲۳۳-

(طاهره کریمی سلیمی)

- جامعه‌شناسی انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند.

- با ارزش جهان‌شمول عدالت و قسط، می‌توان مانع قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها شد.

- برخی فرهنگ‌ها رویکرد جبرگرا و غیرمسئول دارند. فرهنگ جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند.

- طرفداران مدل کمونیستی (رویکرد دوم)، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵؛ پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی،

صفحه‌های ۷۳ و ۷۷)

۲۳۴-

(نصیب کلانتری)

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود.

تأکید بر هویت تاریخی و جغرافیایی دولت‌ها در جهان مدرن که مشخصه آن ملی‌گرایی بود، منجر به ظهور ناسیونالیسم گردید.

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوران مدرن است.

(پایه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۲۳۵-

(آزیتا بیرقی)

اردو ← پدیده اجتماعی  
عشایر ← هویت انتسابی، اجتماعی و ثابت (مکان تولد)  
خونگرم ← جهان ذهنی (فردی)، خلیقات انسان  
آداب و رسوم ← جهان فرهنگی  
تمایل داشتن به خوردن چای ← معنای نهفته در کنش (استکان را وارونه قرار ندادن)

(بامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۵۸؛ بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جوانی، صفحه‌های ۴ و ۵؛ بامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

فلسفه و منطق

۲۳۶-

(فرهاد قاسمی نژاد)

شکلی که دارای سه ضلع است، یک تعریف است و چون موضوع ندارد نمی‌تواند یک تصدیق باشد.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۲۳۷-

(نیما پوهاری)

جزئی و کلی بودن مفهوم مربوط به تعداد مواردی است که در ذهن می‌توانیم برای آن مفهوم فرض کنیم و نه تعداد مصادیق آن در خارج و واقعیت.

بررسی دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از اوصاف مفاهیم کلی است. برخی مفاهیم کلی یک مصداق بیشتر در خارج ندارند اما ذهن می‌تواند در ایشان مصادیق دیگری هم فرض کند. مانند خدا.

گزینه «۲»: ممکن است مفهوم جزئی مصادیقی در خارج نداشته باشد. مثل رستم شاهنامه.

گزینه «۳»: با توجه به توضیحات گزینه «۱» این وصف هم مفاهیم جزئی و هم مفاهیم کلی را در برمی‌گیرد.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۳۸-

(فاطمه سارارت شریف‌زاده)

نسبت‌ها به ترتیب: عموم و خصوص من وجه، تباین و عموم و خصوص مطلق

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطلق - مطلق - مطلق

گزینه «۳»: مطلق - تباین - من وجه

گزینه «۴»: من وجه - تباین - من وجه

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۳۹-

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر در تعریف غیر ایرانی بگوئیم غیر آسیایی، تعریف جامع نیست ولی مانع است.

(منطق، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۴۰-

(مجید پیرهسینلو)

می‌نکردی او دعا بر اصفیا: او برای اصفیا (برگزیدگان) دعا نمی‌کرد. چون در منطق تنها افعال ربطی (است، بود، شد، گشت و گردید) به‌عنوان رابطه در نظر گرفته می‌شوند؛ قضیه را به نحوی باید تبدیل کنیم که دارای این افعال شود. در نتیجه می‌شود: او دعاکننده بر اصفیا نبود. بنابراین محمول قضیه، «دعاکننده بر اصفیا» است.

هست اندر غم تو دلشده دانشمندی: دانشمندی در غم تو (به خاطر غم عشق تو) دلشده (عاشق) است. بنابراین موضوع قضیه، «دانشمندی» است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۴۱-

(فرهاد قاسمی نژاد)

در عکس مستوی اگر اصل قضیه سالبه کلی و کاذب باشد، عکس آن هم سالبه کلی و کاذب خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در عکس مستوی می‌توان از یک قضیه موجبه جزئی صادق به موجبه جزئی صادق دست یافت.

گزینه «۲»: در تداخل می‌توان از کذب جزئی به کذب کلی دست یافت.

گزینه «۳»: در عکس مستوی می‌توان از سالبه کلی صادق به سالبه کلی صادق دست یافت و در تضاد از قضیه کلی صادق به کلی کاذب رسید.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲)

۲۴۲-

(فرهاد قاسمی نژاد)

در شکل دوم قیاس اقترانی اگر حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد یعنی هر دو مقدمه سالبه هستند، زیرا حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول است و مثبت بودن علامت محمول به معنای آمدن فعل سلبی در انتهای قضیه است. می‌دانیم اگر هر دو مقدمه سالبه باشند، قیاس نامعتبر خواهد بود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۷، ۸۰ و ۸۱)

۲۴۳-

(فاطمه سارارت شریف‌زاده)

قیاس در گزینه «۳»، هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: حدوسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد و شرط دوم را ندارند.

گزینه «۴»: محمول نتیجه (مسیحی) علامت مثبت دارد اما در مقدمه دوم منفی است و شرط سوم را ندارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۴۴-

(مبیر پیرسینلو)

قضیه «مثلث یا متساوی الاضلاع است یا قائم الزاویه» منفصل غیرقابل جمع در صدق (مانعه الجمع) است. زیرا هم‌زمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم صادق باشند ولی می‌شود هیچ‌کدام صادق نباشند.

قضیه «حمید یا در آب است یا غرق نمی‌شود» منفصل غیرقابل جمع در کذب (مانعه الرفع یا مانعه الخلو) است. زیرا هم‌زمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم کاذب باشند (هم حمید در آب نباشد و هم غرق شود) ولی هر دو می‌توانند صادق باشند: حمید در آب باشد و غرق هم نشود (شنا کند).

قضیه «این پراید یا سبز است یا سبز نیست» منفصل حقیقی است. زیرا هم‌زمان نه هر دو طرف قضیه با هم می‌توانند صادق باشند (هم سبز باشد و هم سبز نباشد) و نه هر دو با هم می‌توانند کاذب باشند (نه سبز باشد و نه غیر سبز).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۲۴۵-

(مبیر پیرسینلو)

در صورتی که بدون ذکر دلایل معتبر از احساسات افراد سوءاستفاده شود، آن را «مغالطه توسل به احساسات» می‌نامند. در اینجا هم دلیل منطقی در دفاع از وزیر ذکر نشده است و تنها حس دلسوزی دیگران برای همدلی با وزیر، تحریک شده است.

(منطق، سنسنگری در تفکر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۲۴۶-

(نیما جوهری)

پارمنیدس قائل به وجود حرکت و سیوروت نبود. او شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، معتبر نمی‌دانست. از نظر پارمنیدس هستی و وجود حقیقی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن. وجود نمی‌تواند از نیستی به وجود آید و اگر از وجود به وجود آید در این صورت قبلاً هست.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۵۳)

۲۴۷-

(نیما جوهری)

سقراط گفت: «اما این افتراء که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟»

پس علت مقدم بر وجود معلول هست و نتایج و معلول‌هایی ایجاد می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲/ تأیید گزینه ۳) و ما پیش از اینکه به لوازم امری اعتقاد و باور پیدا کنیم باید به خود آن امر اعتقاد یابیم (رد گزینه ۴). پس با مشاهده اعتقاد به لوازم یک امر می‌توان به وجود اعتقاد به خود آن پی برد.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۵)

۲۴۸-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

- عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد که این نوع شناخت را شناخت تجربی می‌گوییم.

- شناخت اختیار و اراده یک امر درونی است و رابطه میان اراده انسان و افعال او از راه درون‌نگری حاصل می‌شود.

- شناخت حسی، توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۲۴۹-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

رد گزینه‌های «۱» و «۲»: معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن فلسفه اساساً وجود ندارد، یعنی نمی‌توان صرفاً با اتکا بر تجربه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.

رد گزینه «۳»: عموم فیلسوفان جهان اسلام معرفت شهودی و وحیانی را قبول دارند و ملاصدرا معرفت فلسفی را متکی بر معرفت شهودی و وحیانی نمی‌داند بلکه بحث‌های فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و شهود و وحی می‌گذارد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۶)

۲۵۰-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

#### تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود درباره امور به شناخت می‌رسد که با شناخت فرد دیگر متفاوت باشد.

گزینه «۳»: بر اساس این دیدگاه ممکن نیست بتوان به نظر واحدی رسید و هر کس به شناختی می‌رسد که با فردی دیگر متفاوت است.

گزینه «۴»: فرد نسبی‌گرا حداکثر می‌تواند بگوید من در این وضعیت، فکر می‌کنم فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۸)

۲۵۱-

(مبیر پیرسینلو)

ابن سینا همچون عارفان برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد.

#### تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن سینا معتقد است که وقتی بدن دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های انسانی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند. پس پیش از تولد این اتفاق می‌افتد نه حین تولد.

گزینه «۲»: این روح، جنبه غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد و غیرمادی است.

گزینه «۳»: نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند و ابعاد دیگر آن را روشن نماید.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)



**تشریح گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: درست - نادرست

گزینه «۲»: نادرست - درست

گزینه «۳»: نادرست - نادرست

گزینه «۴»: درست - درست

(فلسفه دوازدهم، کرا۴ تصویر از یوان، ص ۲۵)

**۲۵۷-**

(فرهاد قاسمی نژاد)

از نظر دکارت این تصور را خداوند به صورت فطری در او ایجاد و خلق کرده است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه (۱)، ص ۳۵)

**۲۵۸-**

(مجید پیرسینلو)

تقدم وجود علت بر وجود معلول از مقدمات اختصاصی برهان فارابی است.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: در هر دو برهان ابتدا به موجودات این جهان می‌نگریم و وضعیت آن‌ها را بررسی می‌کنیم.

گزینه «۳»: در هر دو برهان نهایتاً به نیاز موجودات این جهان به موجودی غیر وابسته می‌رسیم.

گزینه «۴»: در هر دو برهان، نیازمندی و عدم استقلال موجودات این جهان در وجود داشتنشان مطرح می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه (۲)، ص ۴۱ تا ۴۳)

**۲۵۹-**

(مجید پیرسینلو)

کانت در داوری میان عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان، این بخش از نظر تجربه‌گرایان را پذیرفت که عقل نمی‌تواند وجود اموری مانند خدا و نفس مجرد انسان را اثبات کند. (پس نظر تجربه‌گرایان معلوم می‌شود)

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را با استدلال اثبات کند. البته او دیگر به عقل به‌عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و در انسان عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال می‌دانست.

گزینه «۲»: بخش اول سخن کانت است اما بخش بعدی از فرانسیس بیکن است.

گزینه «۳»: از نظر اوگوست کنت، فیلسوفان، دستگاهی فلسفی از جهان ارائه می‌دهند ولی حقیقتاً این دستگاه، ناظر بر واقعیت نیست بلکه بر ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۱)، ص ۵۳ تا ۵۵)

**۲۵۲-**

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

عبارات موردنظر به ترتیب از کانت، طبیعت‌گرایان، افلاطون، ارسطو و ابن‌سینا می‌باشند.

(فلسفه یازدهم، انسان مویود افلاق‌گرا، ص ۷۳ تا ۷۸)

**۲۵۳-**

(نیما پواهری)

در حمل ماهیت بر خودش (حمل اولی ذاتی) رابطه‌ی وجوبی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه، وجوبی نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجودشدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجودیافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت زیرا تصور برای وجودداشتن کافی بود (رد گزینه ۱). در این صورت می‌توانیم بگوییم که اساساً ممکن‌الوجود یک عبارت بی‌معناست، زیرا هر چیزی با تصور و بدون علت موجود خواهد بود و مفاهیم خیالی نیز به صرف داشتن ماهیت باید وجود می‌داشتند (تأیید گزینه ۳). پس مفهوم ممکن‌الوجود بی‌معنا می‌شد. (رد گزینه ۲). حمل وجود بر ماهیت در یک قضیه‌ی دوجزئی (یعنی قضایایی مانند انسان هست، اسب هست و ...) نشانگر تمایز و مغایرت آن‌ها در ذهن است (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، ص ۴ تا ۶)

**۲۵۴-**

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

«انسان خداپرست است»، امکانی است، انسان می‌تواند خداپرست باشد یا نباشد.

«عدد چهار فرد نیست»، ضروری است. عدد چهار ضرورتاً فرد نیست.

«دوزنقه پنج ضلعی است»، امتناعی است. دوزنقه هرگز نمی‌تواند پنج ضلعی باشد.

«گل‌های باغچه پژمرده است»، امکانی است. گل‌های باغچه می‌تواند پژمرده باشد یا نباشد.

(فلسفه دوازدهم، یوان ممکنات، ص ۹ و ۱۰)

**۲۵۵-**

(مجید پیرسینلو)

در همه‌ی آیات مفهوم سنخیت وجود دارد. اما در گزینه «۲» اشاره دارد که ای کاش هستی زبان داشت و از همه‌ی موجودات، حجاب‌های نفسانی مانع فهم را رفع می‌کرد...

(فلسفه دوازدهم، یوان علی و معلولی، ص ۲۰)

**۲۵۶-**

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

نظم و انتظام و قانونمندی و تکیه‌گاه دانشمندان برای تحقیقات علمی از اصل سنخیت، ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل علیت، قطعیت و تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی علت به معلول

روان‌شناسی

۲۶۰-

(فاطمه‌سازدات شریف‌زاده)

ملاصدرا می‌گوید امکان ندارد که احکام و قوانین دین حق و روشن الهی با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه ۶۲)

۲۶۷-

(پروانه کریمی)

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند که با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد، با تمرکز مواجه هستیم. به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز ممکن است افراد قادر به تفکیک آن دو نباشند.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۳)

۲۶۱-

(نصیبه کلانتری)

باید برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشیم؛ یعنی سعی کنیم، علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را هم بفهمیم.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۵)

۲۶۸-

(موسا عفتی)

عوامل محیطی که در بیرون از فرد وجود دارند، در تغییرات رشد مؤثر و بر بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۲۶۲-

(موسا عفتی)

بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسئله حل می‌کنند. هرچند این افراد ممکن است به نتیجه مورد نظر برسند، اما چون پاسخ آن‌ها به وسیله دیگران قابل تکرار نیست، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۲۶۹-

(فرهار علی نژاد)

فرضیه یک جمله خبری است و پاسخی را نمی‌طلبد، بلکه در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند. در بیان‌های علمی، فرضیه پاسخی اولیه به مسئله مطرح‌شده از سوی دانشمند است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۳-

(مهمد ابراهیم مازنی)

توجه به معیار داشتن آرامش در زندگی، بیانگر مرحله چهارم تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۲۷۰-

(مینو هابی علی مالکی)

سهیل که با مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند، باید برای حل این مشکل، راه‌حل مناسبی را در پیش بگیرد که متأسفانه این مرحله را به‌درستی طی نکرده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۶۴-

(فرهار علی نژاد)

گذشت زمان تا حد زیادی باعث از بین رفتن اطلاعات می‌شود. جمله مذکور به این نکته اشاره دارد که نوشتن اطلاعات و ثبت آن‌ها بر روی کاغذ، از اثر منفی گذشت زمان بر حافظه جلوگیری می‌کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۷۱-

(پروانه کریمی)

نوجوانی دوره‌ای است که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۳)

۲۶۵-

(موسا عفتی)

ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۲۷۲-

(مهمد ابراهیم مازنی)

اتخاذ این رویکرد در قانون، برای ارباب (ترساندن) مجرم و سایر افراد جامعه، از تکرار یک رفتار مجرمانه صورت گرفته است. بازداشتن افراد از یک کار با در نظر گرفتن تنبیه و مجازات، در واقع همان انگیزه‌های بیرونی است که به عنوان یک عامل خارجی، فرد را از انجام دادن یک عمل باز می‌دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرار، صفحه ۱۶۳)

۲۶۶-

(مبینا سازدات تاپیک)

در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این روش، حل‌کننده مسئله تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

۲۷۳-

(موسا عفتی)

در مثال مطرح شده، خطری ماشین را تهدید نمی‌کند، اما دزدگیر آرام می‌دهد؛ یعنی محرکی ردیابی شده که غایب بوده است، این حالت را هشدار کاذب می‌گویند.

فرد با علم به این که ممکن است واقعاً خودرو را خطری تهدید کند، اما چون خسته شده، پس از مدتی عملکرد کارکرد گوش به زنگی در او کاهش یافته است.

(روانشناسی، اساس، توبه، ارراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۷۴-

(مبیناسارات تاییک)

برای کنترل اثر تداخل، باید یادگیری با فاصله و عمیق داشته باشیم. منظور از سازماندهی مطالب، نظم‌بخشی و قفسه‌بندی اطلاعات مانند فهرست‌نویسی کتابخانه‌ها است.

قسمت اول گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به کنترل اثر گذشت زمان است.

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۵)

۲۷۵-

(مبیناسارات تاییک)

- زمانی استفاده می‌شود که نتوان منبع مشکل را در کوتاه مدت از بین برد ← استفاده از شوخ‌طبعی

- اگر فرد نتواند به تنهایی مشککش را حل کند و نتواند برای شناسایی منبع فشار تمرکز کند ← مشورت و راهنمایی گرفتن

- استفاده از این روش باعث بی‌توجهی فرد به فشار روانی می‌شود ← فعالیت بدنی و ورزش کردن

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ و ۲۰۰)

۲۷۶-

(فرهاد علی‌نژاد)

منظور از اسناد، نسبت دادن علتی (واقعی یا غیرواقعی) به رفتار مشاهده شده (از سوی خود فرد یا افراد دیگر) است. در گزینه «۱» نیز علتی به رفتار ورزشکار نسبت داده شده است.

#### تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نمونه‌ای از باورها و نظام ارزشی فرد است.

گزینه «۳»: نمونه‌ای از ناهماهنگی شناختی است.

گزینه «۴»: نمونه‌ای از ناهماهنگی بعد از تصمیم است.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۹ تا ۱۷۱، ۱۷۴ و ۱۷۵)

۲۷۷-

(مینو هابی‌علی مالکی)

همیشه نمی‌توان فشارهای روانی را برطرف کرد. مثلاً برای فردی که پدر خود را از دست داده و دچار غم از دست دادن عزیز شده است، کاری نمی‌توان کرد، مگر آن که به طور سازگارانه‌ای شرایط پیش آمده را پذیرفته و فشار روانی را تحمل کند، به گونه‌ای که اندوه پیش آمده، اثرات منفی کمتری داشته باشد.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۸)

۲۷۸-

(محمدابراهیم مازنی)

استفاده از روش‌های تحلیلی، زمان‌بر است؛ بنابراین افراد کم‌حوصله و عجول از روش‌های اکتشافی حل مسئله، بهره می‌برند. روش‌های اکتشافی، عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است و اجرای آن، دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین نمی‌کند.

(روانشناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۷۹-

(موسا عفتی)

در مثال مطرح شده ریش که به معنای آمادگی زیستی است، به طور طبیعی رخ نداده است و تحت تأثیر عوامل محیطی (در اینجا عدم تکلم با کودک و برقراری ارتباط با ایماء و اشاره) قرار گرفته است.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۱)

۲۸۰-

(محمدابراهیم مازنی)

حمایت‌های اجتماعی، از روش‌های سازگارانه بلندمدت برای مقابله با استرس است. همچنین این عامل از طریق مذهب و رفتارهای معنوی، به طور مستقیم موجب بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می‌شود.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۳ و ۲۰۴)